

ІНСТИТУТ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА, ПРОЦЕСУ ТА КРИМІНОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о першого заступника начальника
Інституту кримінально-виконавчої служби
майор внутрішньої служби

_____ **Н.С. Калашник**

«_____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

за спеціальністю 081 «Право»

факультет: юридичний, денна форма навчання

Київ - 2017 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність» для здобувачів вищої освіти відповідно до програми підготовки фахівців за спеціальністю «Правознавство» ступеня вищої освіти бакалавр, за денною формою навчання.

Розробник: Вакулік Ольга Анатоліївна – викладач кафедри кримінального права, процесу та кримінології, кандидат юридичних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри кримінального права, процесу та кримінології

Протокол від 14 «липня» 2017 року № 11

Завідувач кафедри кримінального права, процесу та кримінології

_____ О. С. Стеблинська
(підпис)

Схвалено методичною радою Інституту кримінально-виконавчої служби

Протокол від « 28 » серпня 2017 року № 5

Голова методичної ради _____ Н.С. Калашник
(підпис)

© О.А. Вакулік, 2017 рік

© Інститут кримінально-виконавчої служби, 2017 рік

1. Програма навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни «**Оперативно-розшукова діяльність**» є комплекс теоретичних положень та практичних завдань щодо аналізу норм оперативно-розшукового, кримінального процесуального законодавства, які визначають, повноваження оперативних і слідчих підрозділів у використанні оперативних і процесуальних сил, засобів, а так само практики діяльності правоохоронних органів у протидії злочинності та захисту прав і законних інтересів громадян тощо.

Міждисциплінарні зв'язки: теорія держави і права, конституційне право, кримінальне право, кримінальний процес, кримінологія, кримінально-виконавче право та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

Розділ 1. Загальні положення оперативно-розшукової діяльності.

Розділ 2. Інформаційне з забезпечення оперативно-розшукової діяльності. Використання конфіденційного співробітництва, взаємодія оперативних підрозділів, використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності. Судовий контроль і прокурорський нагляд за дотриманням законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності.

Розділ 3. Оперативно-розшукові заходи. Негласні слідчі розшукові дії. Форми оперативно-розшукової діяльності.

Розділ 4. Попередження та припинення злочинів проти життя та здоров'я особи; злочинів у сфері незаконного обігу наркотиків та втеч з установ виконання покарань.

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є поглиблене вивчення законодавчих і теоретичних проблем, пов'язаних з теорією оперативно-розшукової діяльності формування знань, компетентостей щодо поняття, завдань, підстав оперативно-розшукової діяльності. Прав та обов'язків оперативних підрозділів. Гарантій законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності. Соціального та правового захисту працівників оперативних підрозділів та осіб, які залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності. Крім того підстав, порядку застосування оперативно-розшукових заходів, виконання доручень органів досудового розслідування на проведення негласних слідчих(розшукових) дій, напрямів взаємодії оперативних та інших підрозділів у процесі виконання завдань ОРД, кримінального судочинства. Формування теоретично і емпірично

обґрунтованих знань про виявлення і усунення причин та умов, що сприяють скоєнню злочинів, забезпечення виконання завдань кримінального судочинства, розробці галузевих методик виявлення тяжких злочинів та інших правопорушень, забезпечення правильного використання отриманих спеціальних знань.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність» є вивчення: оперативно-розшукового та кримінального процесуального законодавства України, практики діяльності слідчо-оперативних підрозділів по виявленню, попередженню, припиненню та розслідуванню кримінальних правопорушень, його принципів, підстав та порядку ОРД; повноважень працівників оперативних підрозділів на проведення оперативно-розшукових заходів, негласних слідчих (розшукових) дій; компетентостей учасників слідчо-оперативної групи при розслідуванні злочинів проти життя, здоров'я особи, статевих злочинів, наркозлочинності; основ діяльності щодо взаємодії адміністрації УВП з оперативно-слідчими підрозділами; виявляти осіб, що становлять оперативний інтерес, та забезпечувати їх оперативно-профілактичний нагляд; оперативних заходів ОП УВП та інших служб, адміністрації з попередження злочинності серед засуджених, оперативної профілактики та забезпечення виконання режимних вимог.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати :

- поняття і сутність сучасної оперативно-розшукової діяльності;
- принципи ОРД та її основоположні начала;
- базисні положення правового регулювання ОРД;
- завдання, систему, структуру, компетенцію оперативних підрозділів;
- поняття суб'єктів ОРД, їх класифікацію, основні положення юридичного статусу і нормативно-правового захисту;
- поняття оперативно-розшукових заходів і порядку їх здійснення;
- порядок формування в оперативно-розшуковому процесі фактичних даних для послідувочої реалізації в кримінальному процесі.
- правові норми кримінального процесуального та оперативно-розшукового законодавства України, що застосовуються для виявлення, попередження, припинення злочинів та забезпечення їх розслідування;
- загальні вимоги, принципи проведення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих(розшукових) дій;
- порядок збирання, фіксації фактичних даних, що можуть бути доказами у кримінальному провадженні;
- компетенцію працівників оперативних та слідчих підрозділів;
- форми взаємодії слідчих та оперативних підрозділів та нанаяпрями

- сприяння населення при виконанні завдань ОРД і кримінального судочинства;
- оперативно-розшукові заходи забезпечення режиму в УВП.

вміти :

- вивчати, аналізувати та оцінювати оперативну обстановку, що складається на території обслуговування, і відповідно до цього здійснювати поточне і перспективне планування роботи;
- приймати правильне рішення при виявленні злочинів та осіб, що їх скоїли, здійснювати невідкладні оперативно-розшукові заходи на місці пригоди;
- планувати заходи оперативно-розшукової профілактики, вивчати та нейтралізувати причини і умови, які сприяють скоєнню злочинів;
- виявляти осіб, що становлять оперативний інтерес, та забезпечувати їх оперативно-профілактичний нагляд або вивчення;
- використовувати обліки органів внутрішніх справ, інших державних і громадських установ у боротьбі з правопорушеннями і злочинністю;
- творчо використовувати теоретичні знання в практичній діяльності.
- виконувати доручення слідчих органів на проведення негласних слідчих (розшукових) дій;
- виявляти та фіксувати фактичні дані, що можуть сприяти формуванню доказів у кримінальному провадженню;
- отримувати конфіденційну інформацію від осіб, які відбувають покарання;
- виявляти осіб, які схильні до вчинення злочинів стосовно засуджених та за умови їх звільнення.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 210 годин / 7 кредитів ECTS.

Мова навчання: українська мова.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри кримінального права, процесу та кримінології, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою: vakulik7@gmail.com

Структура навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Тема 1. Сутність, правова основа та принципи оперативно-розшукової діяльності

Предмет, система та завдання курсу “Оперативно-розшукова діяльність”. Поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності, її значення в боротьбі зі злочинністю. Конституція України – основне джерело правового регулювання оперативно-розшукової діяльності. Оперативно-розшукове законодавство України. Нормативно-правові акти виконавчих органів влади та правоохоронних відомств. Міжнародно-правове регулювання співробітництва правоохоронних органів по боротьбі зі злочинністю. Поняття, сутність та система принципів оперативно-розшукової діяльності. Конституційні та загальноправові принципи оперативно-розшукової діяльності. Галузеві принципи оперативно-розшукової діяльності.

Тема 2. Завдання та гарантії законності при здійсненні оперативно-розшукової діяльності

Мета і завдання ОРД. Правове та науково-практичне визначення мети і завдань ОРД. Перелік завдань ОРД. Попередження злочинів. Припинення злочинів оперативними підрозділами. Розшук осіб оперативними підрозділами. Стратегічні і тактичні завдання ОРД. Гарантії дотримання законності, конституційних прав та свобод громадян під час здійснення оперативно-розшукової діяльності. Гарантії законності при використанні інформації та результатів оперативно-розшукової діяльності. Порядок проведення оперативно-розшукових заходів, що суттєво обмежують конституційні права та свободи громадян. Відомчий контроль за ОРД. Домірність оперативно-розшукових заходів ступеню суспільної небезпеки злочинних посягань. Права громадян та юридичних осіб з приводу обмеження їхніх прав і свобод. Порядок поновлення порушених прав і відшкодування матеріальних та моральних збитків. Система та тлумачення підстав для проведення оперативно-розшукової діяльності.

Тема 3. Суб’єкти оперативно-розшукової діяльності

Підрозділи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність у системі МВС України. Характеристика оперативних підрозділів Національної поліції України, їх система, структура та компетенція. Законодавчі та відомчі акти, які визначають функції й обов’язки оперативних підрозділів. Перелік та характеристика функцій оперативних підрозділів Національної поліції

України. Підрозділи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність у системі Служби безпеки України. Підрозділи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність у системі прикордонної служби. Підрозділи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність в управлінні державної охорони. Підрозділи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність у системі органів податкової служби. Підрозділи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність у системі органів і установ виконання покарань та слідчих ізоляторів. Співвідношення термінів „суб’єкти оперативно-розшукової діяльності” та „сили оперативно-розшукової діяльності”. Співробітники оперативних підрозділів та особи, залучені до виконання завдань ОРД на конфіденційній основі, як складові поняття „сили ОРД”.

Тема 4. Обов’язки і права підрозділів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність

Поняття, види і загальні риси оперативних підрозділів. Оперативні підрозділи органів кримінальної поліції та їх компетенція. Оперативні підрозділи інших міністерств та відомств України (СБУ, Державної прикордонної служби України, управління державної охорони, органів фіскальної служби, органів і установ виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної пенітенціарної служби України, розвідувальні органи Міністерства оборони України) та їх компетенція. Обов’язки оперативних підрозділів. Права оперативних підрозділів. Характеристика окремих прав працівників оперативних підрозділів(на проведення ОРЗ, у т. ч. тих, що обмежують конституційні права громадян; використовувати конфіденційне співробітництво; отримувати від юридичних чи фізичних осіб інформацію про злочини; створювати та застосовувати інформаційні системи, заздалегідь ідентифіковані або несправжні(імітаційні) засоби).

РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ВИКОРИСТАННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА, ВЗАЄМОДІЯ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ, ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛІВ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ І ПРОКУРОРСЬКИЙ НАГЛЯД ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗАКОННОСТІ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Тема 5. Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності

Вихідні положення оперативно-розшукової інформації. Оперативно-розшукова інформація як фактор усунення невизначеності. Різноманітність оперативно-розшукової інформації. Джерела оперативно-розшукової інформації. Вимоги, що висуваються до оперативно-розшукової інформації.

Оптимальність, повнота, точність, лаконічність інформації. Логічність викладення інформації. Визначення достовірності інформації. Пізнавальне значення оперативно-розшукової інформації та її класифікація. Класифікація оперативно-розшукової інформації.

Тема 6. Використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності

Сутність та значення інституту конфіденційного співробітництва. Правова основа конфіденційного співробітництва. Принципи конфіденційного співробітництва. Особи, які залучаються до участі в ОРД. Підстави і умови для залучення особи до участі в ОРД. Агент як основна особа, яка залучається до участі в ОРД. Права, обов'язки і відповідальність агента.

Тема 7. Взаємодія оперативних підрозділів між собою та іншими підрозділами правоохоронних органів

Сутність поняття “взаємодії”. Характерні риси взаємодії. Об'єктивна необхідність взаємодії. Види взаємодії. Правова основа взаємодії. Взаємодія оперативних та слідчих підрозділів. Форми взаємодії. Організація взаємодії при надходженні до поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення. Організація взаємодії при направленні оперативним підрозділом матеріалів за результатами ОРД до слідчого підрозділу. Організація роботи СОГ під час досудового розслідування. Взаємодія оперативних підрозділів поліції з установами виконання покарань.

Тема 8. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності

Поняття, сутність, правова основа реалізації оперативно-розшукової інформації та використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності. Напрямки використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності. Поняття і види матеріалів оперативно-розшукової діяльності. Організація використання матеріалів негласних слідчих (розшукових) дій та матеріалів ОРД у кримінальному процесі. Підготовка зібраної у процесі документування інформації до реалізації. Систематизація, вивчення і оцінка отриманих фактичних даних, складання плану їх реалізації. Аналіз інформації при підготовці матеріалів оперативно-розшукової справи до реалізації. Підготовка необхідних матеріалів для передачі слідчому. Складання єдиного погодженого плану слідчих дій і оперативно-розшукових заходів.

Тема 9. Судовий контроль і прокурорський нагляд за дотриманням законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності

Правові основи прокурорського нагляду за ОРД. Сутність прокурорського нагляду за законністю в ОРД. Предмет та межі прокурорського нагляду. Повноваження наглядаючого прокурора. Поняття та значення судового

контролю. Об'єкт і предмет судового контролю. Процесуальний і матеріальний результат контролю. Зміст судового контролю.

РОЗДІЛ 3. ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІ ЗАХОДИ. НЕГЛАСНІ СЛІДЧІ РОЗШУКОВІ ДІЇ. ФОРМИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Тема 10. Оперативно-розшукові заходи.

Оперативно-розшукові заходи. Поняття та сутність оперативно-розшукових заходів, їх співвідношення з негласними слідчими(розшуковими) діями. Система та класифікація оперативно-розшукових заходів. Підстави для проведення оперативно-розшукових заходів. Умови проведення оперативно-розшукових заходів. Оперативно-розшукові заходи, проведення яких не потребує отримання дозволу, як інструментарій попередньої перевірки отриманої оперативної інформації. Правова основа оперативно-розшукових заходів, проведення яких не потребує отримання дозволу: розвідувальне(оперативне) опитування, оперативний огляд, особистий пошук. Оперативно-розшукові заходи, проведення яких потребує отримання дозволу слідчого судді, прокурора, керівника оперативного підрозділу.

Тема 11. Негласні слідчі (розшукові) дії.

Поняття негласної слідчої (розшукової) дії. Підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Прийняття рішення про проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Повідомлення слідчим прокурора про прийняття рішення щодо проведення певних негласних слідчих (розшукових) дій та отримані результати. Повноваження прокурора щодо заборони на проведення або подальше припинення проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Строки проведення негласної слідчої (розшукової) дії, його продовження. Слідчий, який здійснює досудове розслідування злочину як суб'єкт проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Доручення на проведення негласних слідчих (розшукових) дій оперативним підрозділам. Залучення за рішенням слідчого чи прокурора до проведення негласних слідчих (розшукових) дій інших осіб. Розгляд клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії слідчим суддею. Вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Проведення негласної слідчої (розшукової) дії до постановлення ухвали слідчого судді. Зміст клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Повідомлення осіб, щодо яких проводились негласні слідчі (розшукові) дії. Заходи щодо захисту інформації, отриманої в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні.

Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в інших цілях або передання інформації.

Тема 12. Характеристика і порядок проведення окремих негласних слідчих (розшукових) дій.

Спостереження за особою, річчю або місцем. Поняття спостереження за особою, річчю або місцем. Суб'єкти спостереження за особою, річчю або місцем. Об'єкти спостереження за особою, річчю або місцем. Види спостереження за особою, річчю або місцем. Підготовка та проведення спостереження за особою, річчю або місцем. Підстави для проведення спостереження за особою, річчю або місцем. Взаємодія в процесі підготовки і проведення візуального спостереження за об'єктом та погодженість спільних дій за метою, завданням, часом і місцем проведення. Оформлення результатів спостереження за особою, річчю або місцем. Фіксація окремих дій об'єктів спостереження шляхом негласного фотографування, кінозйомки, відео- і звукозапису. Використання результатів спостереження. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Організаційно-правові засади зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Класифікація негласного зняття інформації з радіотехнічних засобів. Підстави проведення зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Суб'єкти проведення зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Об'єкти зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Значення тактики зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Тактичні ситуації, за яких виникає необхідність зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Порядок отримання дозволу суду на проведення зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Процесуальне оформлення інформації, отриманої під час зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Дії слідчого або оперативного працівника після проведення зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Зняття інформації з електронних інформаційних систем. Зміст поняття та правові засади негласної слідчої (розшукової) дії зняття інформації з електронних інформаційних систем. Підстави проведення зняття інформації з електронних інформаційних систем. Суб'єкти проведення зняття інформації з електронних інформаційних систем. Об'єкти зняття інформації з електронних інформаційних систем. Значення організації і тактики зняття інформації з електронних інформаційних систем. Етапи організації підготовки та проведення зняття інформації з електронних інформаційних мереж. Прийняття рішення про проведення зняття інформації з електронних інформаційних систем. Ідентифікаційні ознаки електронної інформаційної системи. Порядок здобуття відомостей з електронних інформаційних систем або їх частини, доступ до яких не обмежується їх власником, володільцем

або утримувачем або не пов'язаний з подоланням системи логічного захисту. Процесуальне оформлення інформації, отриманої під час зняття інформації з електронних інформаційних систем. Використання результатів, отриманих під час проведення зняття інформації з електронних інформаційних систем. Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу. Аудіо-відеоконтроль місця. Негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження. Поняття, правові основи, суб'єкти та процедура здійснення. Використання результатів у процесі кримінального провадження. Обстеження публічно-недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Поняття, сутність, мета, правова основа та принципи обстеження публічно-недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Вимоги для проведення обстеження публічно-недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Організація і тактика обстеження публічно-недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Рішення про проведення обстеження публічно-недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Етапи організації планування проведення обстеження публічно-недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Фіксація ходу і результатів обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Документальне оформлення та процесуальне використання результатів обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Контроль за вчиненням злочину. Контрольована поставка як форма контролю за вчиненням злочину. Суб'єкти контрольованої поставки. Предмет контрольованої поставки. Способи приховування товарів, предметів та речовин заборонених для обігу. Контрольована та оперативна закупка як форми контролю за вчиненням злочину. Стадії контрольованої закупки. Застосування спеціальних технічних засобів при проведенні оперативної закупки. Гласна та негласна контрольована закупка. Поняття та значення спеціального слідчого експерименту. Проведення спеціального слідчого експерименту. Підготовка спеціального слідчого експерименту. Одержання слідчим або працівником оперативного підрозділу інформації шляхом штучного створення відповідних умов в обстановці, максимально наближеній до реальної, для перевірки спрямованості намірів особи. Імітування обстановки злочину. Мета імітування обстановки злочину - попередження, припинення й розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів. Строки проведення імітування обстановки злочину. Використання конфіденційного співробітництва та сприяння осіб у процесі негласного розслідування. Використання конфіденційного співробітництва оперативними підрозділами Національної поліції. Правові підстави, порядок та завдання. Використання конфіденційного співробітництва при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій. Повноваження слідчого використовувати інформацію, отриману внаслідок конфіденційного співробітництва з іншими особами, або залучати цих осіб до проведення негласних слідчих

(розшукових) дій. Поняття, сутність, правова основа, принципи і значення використання негласного співробітництва осіб з оперативними підрозділами органів внутрішніх справ. Умови і порядок допуску оперативних працівників до роботи з негласними співробітниками. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Правові засади виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Отримання відомостей про речі і документи, які мають значення для кримінального провадження, особою, яка виконує спеціальне завдання, в складі організованої групи чи злочинної організації, або яка на конфіденційній основі співпрацює з органами досудового розслідування. Організаційна модель проникнення в злочинне середовище.

Тема 13. Оперативно-розшукова тактика.

Сутність, завдання та елементи оперативно-розшукової тактики. Оперативно-розшукова ситуація, її вивчення та оцінка. Оперативно-тактичне прогнозування та планування оперативно-розшукових заходів. Тактика використання інформації, здобутої в процесі здійснення оперативно-розшукової діяльності. Тактика протидії злочинцям. Шляхи та способи удосконалення оперативно-розшукової тактики. Оперативно-розшукова ситуація. Уявне та фізичне моделювання в оперативно-розшуковій тактиці. Поняття оперативної комбінації та її елементи. Порядок підготовки, проведення та документального оформлення оперативної комбінації. Вирішення оперативно-тактичних завдань шляхом використання сприятливих для цього умов, що склалися об'єктивно. Легендування. Інценування. Матеріально-технічне підкріплення легенди.

Тема 14. Оперативний пошук

Оперативний пошук. Поняття, суть та значення оперативного пошуку як самостійної форми ОРД. Ознаки оперативного пошуку. Суб'єкти його здійснення. Категорії осіб як об'єкти оперативного пошуку. Предмети, що становлять оперативний інтерес та основна мета оперативного пошуку. Розпізнання осіб та фактів у процесі пошукової роботи. Особливості організації і тактики виявлення осіб та фактів, що становлять оперативний інтерес (оперативного пошуку). Аналіз оперативної обстановки та планування пошукової роботи. Місце пошуку оперативної інформації. Виявлення ознак злочину оперативним підрозділом, який здійснює оперативно-розшукову діяльність. Невідкладне направлення матеріалів до відповідного органу досудового розслідування для початку та здійснення досудового розслідування у порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України зібраних матеріалів (фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним

кодексом України). Діяльність по виявленню ознак злочину під час проведення оперативно-розшукових заходів, які тривають і припинення яких може негативно вплинути на результати кримінального провадження. Повідомлення оперативним підрозділом, який здійснює оперативно-розшукову діяльність, відповідного органу досудового розслідування про виявлення ознак злочину та завершення проведення оперативно-розшукового заходу. Направлення зібраних матеріалів, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, до відповідного органу досудового розслідування. Спеціалізація в організації оперативного пошуку. Використання методів, заходів ОРД у процесі пошукової роботи. Взаємодія оперативних та слідчих підрозділів міліції з громадськістю у процесі пошукової роботи. Порядок документального оформлення результатів оперативного пошуку (виявлення осіб та фактів, що становлять оперативний інтерес). Використання інформації, отриманої у процесі оперативного пошуку.

Тема 15. Оперативна розробка.

Поняття, сутність та значення оперативної розробки в боротьбі зі злочинністю. Правова основа та відомче правове регулювання оперативної розробки. Зміст, природа, суб'єкти правовідносин у процесі оперативної розробки. Співвідношення оперативної розробки з іншими формами ОРД. Мета та завдання оперативної розробки. Основні напрями оперативної розробки. Особливості початку оперативної розробки та підстави для цього. Оперативно-розшукові справи, їх види та підстави заведення. Порядок документального оформлення заведення, провадження та припинення оперативно-розшукових справ. Документи, в яких містяться підстави для заведення оперативно-розшукових справ. Терміни ведення оперативно-розшукових справ. Сутність і значення планування по оперативній розробці. Вимоги, що висуваються до складання планів заходів по оперативній розробці. Види планів оперативно-розшукових заходів, що складаються по оперативно-розшукових справах. Особливості побудови версій та проведення їх перевірки за різними оперативно-розшуковими справами. Продовження строків ведення оперативно-розшукових справ. Припинення та закриття провадження за оперативно-розшуковими справами.

РОЗДІЛ 4. ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ; ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИКІВ ТА ВТЕЧ З УСТАНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ.

Тема 16. Попередження та припинення злочинів проти життя та здоров'я особи.

Криміналістична та оперативно-розшукова характеристика вбивств. Обставини, що підлягають встановленню при розслідуванні вбивств. Типові слідчо-оперативні ситуації та версії у справах про вбивства. Специфіка кримінального провадження за вбивствами, залежно від способів їх вчинення. Встановлення особи загиблого. Використання спеціальних знань при розслідуванні вбивств. Особливості встановлення і доведення мотивів вчинення вбивств. Віктимність поведінки жертв. Характеристика способів приховання вбивств. Особливості тактики окремих негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні вбивств. Виконання окремих доручень слідчого оперативними підрозділами у процесі кримінального провадження. Криміналістична та оперативно-розшукова характеристика заподіяння тілесних ушкоджень. Обставини, що підлягають встановленню при розслідуванні заподіяння тілесних ушкоджень. Типові слідчі та оперативно-розшукові ситуації та слідчі версії у справах про заподіяння тілесних ушкоджень. Специфіка кримінального провадження за заподіяння тілесних ушкоджень, залежно від способів їх вчинення. Використання спеціальних знань при розслідуванні заподіяння тілесних ушкоджень. Особливості встановлення і доведення мотивів заподіяння тілесних ушкоджень. Віктимність поведінки жертв. Особливості тактики окремих негласних слідчих (розшукових) дій. Криміналістична характеристика зґвалтувань. Обставини, що підлягають встановленню при попередженні, припиненні та розслідуванні зґвалтувань. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та дії слідчо-оперативної групи з їх вирішення. Особливості формування доказів. Призначення експертиз та місця їх проведення. Особливості тактики слідчих (розшукових) дій: огляд місця події, освідування. Основні питання, що вирішуються під час допиту. Віктимність поведінки жертв. Профілактика зґвалтувань.

Тема 17. Попередження, припинення та розслідування злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів та втеч з установ виконання покарань.

Види злочинів у сфері обігу наркотичних засобів. Особливості виявлення та викриття злочинів у сфері обігу наркотичних засобів. Організація і тактика слідчих (розшукових) дій. Криміналістична та оперативно-розшукова характеристика незаконного виробництва, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання або зберігання наркотичних засобів з метою збуту. Оперативна розробка осіб, які підозрюються у вчиненні злочинів, пов'язаних з наркоманією, документування їх злочинної діяльності та реалізація оперативно-розшукової інформації. Взаємодія оперативно-слідчих підрозділів з державними органами, громадськими організаціями, громадянами та відповідними міжнародними правоохоронними органами в боротьбі з наркоманією та наркобізнесом. Обставини, що підлягають встановленню під

час розслідування. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та шляхи їх вирішення. Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Роль експертиз у виявленні обставин незаконного виробництва, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання або зберігання наркотичних засобів з метою збуту та характеру дії суб'єкта. Виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню даних злочинів. Взаємодія оперативних та слідчих підрозділів у процесі розслідування втеч з установ виконання покарань. Виявлення оперативними підрозділами УВП причин та умов вчинення втеч з установ виконання покарань. Оперативно-розшукові заходи попередження та припинення втеч з установ виконання покарань.

Тема 18. Сутність і значення документування злочинних дій розроблюваних. Виявлення осіб, які можуть бути свідками, і забезпечення можливості використання даних, якими вони володіють.

Комплексна діяльність оперативних підрозділів, органів досудового розслідування, визначена законодавством і відомчими нормативними актами. Мета виявлення ознак злочину- викриття винних і притягнення їх до кримінальної відповідальності. Документування. Інформаційна основа ОРД. Виявлення фактичних даних, які свідчать про причетність розробляємих осіб до приготування або вчинення злочину, і забезпечення можливості використання цих даних для запобігання або припинення злочину і прийняття до винних осіб заходів, передбачених законом.

Тема 19. Виявлення предметів і документів, які можуть бути доказами, і забезпечення можливості їх використання при розслідуванні. Закріплення даних про дії розроблювані в процесі здійснення за ними спостереження.

Предмет, цілі та завдання оперативно-розшукової діяльності. Співвідношення завдань оперативно-розшукової діяльності з завданнями кримінально-процесуальної діяльності. Процесуальна форма документа як доказу згідно з КПК. Дані, отримані оперативним шляхом - джерело доказів, визначення основних заходів та умов їх проведення.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS 7	Галузь знань 08 "Право"	Нормативна	
	Спеціальність 081 "Право"		
Кількість розділів – 4	Спеціалізація:	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 210		34 год.	3-й
	Семестр		
		5-6-й	
		Лекції	
		Практичні	
		40 год.	
		Семінарські	
		30 год.	
		Самостійна робота	
		110 год.	
		Індивідуальні завдання	
		Вид контролю:	екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 3:1

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	всь ого	у тому числі				всь ого	у тому числі			
		л	п	сем	с.р.		л	с	п	ср.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Розділ 1. Загальна частина оперативно-розшукової діяльності										
Тема 1. Сутність, правова основа та принципи оперативно-розшукової діяльності	8	2	-	2	4	-	-	-	-	-
Тема 2. Завдання та гарантії законності при здійсненні оперативно-розшукової діяльності	10	2	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 3. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності.	10	2	-	2	6	-	-	-	-	-
Тема 4. Обов'язки і права підрозділів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність.	12	2	2	2	6	-	-	-	-	-
Разом за розділом 1:	40	8	4	6	22					
Розділ 2. Загальна частина ОРД										
Тема 5. Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності.	6	-	-	-	6	-	-	-	-	-
Тема 6. Використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності.	10	-	2	2	6	-	-	-	-	-
Тема 7. Взаємодія оперативних підрозділів між собою та іншими підрозділами правоохоронних органів.	12	2	2	2	6	-	-	-	-	-
Тема 8. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.	10	2	2	2	4	-	-	-	-	-
Тема 9. Судовий контроль і	12	2	2	2	6	-	-	-	-	-

прокурорський нагляд за дотриманням законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності.										
Разом за розділом 2	50	6	8	8	28	-	-	-	-	-
Екзамен		-	-	-		-	-	-	-	-
Усього годин	90	14	12	14	50	-	-	-	-	-
Розділ 3. Оперативно-розшукові заходи. Негласні слідчі розшукові дії. Форми оперативно-розшукової діяльності.										
Тема 10. Оперативно-розшукові заходи.	8	2	2	2	2	-	-	-	-	-
Тема 11. Негласні слідчі (розшукові) дії.	8	2	2	2	2	-	-	-	-	-
Тема 12. Характеристика і порядок проведення окремих негласних слідчих (розшукових) дій.	10	4	2	2	2	-	-	-	-	-
Тема 13. Оперативно-розшукова тактика	8	2	2	2	2	-	-	-	-	-
Тема 14. Оперативний пошук.	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Тема 15. Оперативна розробка.	6	2	2	2	-	-	-	-	-	-
Разом за розділом 3	42	14	12	8	8	-	-	-	-	-
Розділ 4. Попередження та припинення злочинів проти життя та здоров'я особи; злочинів у сфері незаконного обігу наркотиків та втеч з установ виконання покарань.										
Тема 16. Попередження та припинення злочинів проти життя та здоров'я особи.	8	2	2	2	2	-	-	-	-	-
Тема 17. Попередження, припинення та розслідування злочинів у сфері незаконного обігу	10	2	2	4	2	-	-	-	-	-

наркотичних засобів та втеч з установ виконання покарань.										
Тема 18. Сутність і значення документування злочинних дій розроблюваних. Виявлення осіб, які можуть бути свідками, і забезпечення можливості використання даних, якими вони володіють.	8	2	2	2	2					
Тема 19. Виявлення предметів і документів, які можуть бути доказами, і забезпечення можливості їх використання при розслідуванні. Закріплення даних про дії розроблювані в процесі здійснення за ними спостереження.	4	-	2	2						
Разом за розділом 3	30	6	8	10	6	-	-	-	-	-
Екзамен		-	-	-		-	-	-	-	-
Усього годин	120	20	28	18	60					

4. Плани семінарських та практичних занять

Тема 1. Сутність, правова основа та принципи оперативно-розшукової діяльності.

Питання до семінарського заняття:

1. Поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності, її значення в боротьбі зі злочинністю.
2. Правова основа оперативно-розшукової діяльності.
3. Принципи оперативно-розшукової діяльності.
4. Соціально-правова необхідність ОРД.
5. Предмет дисципліни ОРД.

Тема 2. Завдання та гарантії законності при здійсненні оперативно-розшукової діяльності

Питання до практичного заняття:

1. Завдання оперативно-розшукової діяльності.
2. Гарантії законності при здійсненні оперативно-розшукової діяльності.
3. Наукові погляди щодо здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Задача 1

Оперативний відділ установи отримав оперативну інформацію проте, що співробітники установи майстер цеху громадянин А і керівник відділу по виготовленню керамічної продукції громадянин Б планують здійснити вивіз товарно-матеріальних цінностей з установи під час продажу та відвантаження готової продукції у службовому автомобілі через авто КПП.

1. Чи потрібно з даного приводу заводити оперативно-розшукову справу.
2. Розробіть план оперативних заходів (алгоритм дії) з попередження даного злочину.

Задача 2

До оперативного відділу надійшла інформація, що начальник відділу «Т» має намір пронести на територію установи наркотичні речовини приблизно 10 днів тому з усіма працівниками була проведена профілактична бесіда інструктаж за який вони розписались в журналі.

1. Чи доцільно заведення ОРС?
2. Через інші негласні джерела потрібно перевірити інформацію?

3. Якщо потрібно заводити, то який порядок заведення?

Задача 3

В установі було заведено оперативно розшукову справу на невстановлену особу. Через деякий час, в ході реалізації ОРЗ, фігуранта було встановлено, та направлено ініціативне повідомлення до ОВС. Згодом фігуранта було затримано, та внесено відомості до ЄРДР, про що було повідомлено прокурору району. Під час перевірки матеріалів ОРС прокурором було вказано на необхідність закриття ОРС у зв'язку з тим що особу було встановлено, та затримано.

1. Чи правомірна вимога прокурора?
2. Які необхідно вчинити дії оперативному працівнику, після затримання фігуранта ОРС?
3. Які підстави закриття ОРС?

Тема 3. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності

Питання до семінарського заняття:

1. Суб'єкти ОРД, їх характеристика.
2. Види виконавців і учасників ОРД.
3. Соціальний і правовий захист учасників ОРД.

Тема 4. Обов'язки і права підрозділів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність

Питання до семінарського заняття:

1. Правова регламентація основних обов'язків (вжиття ОРЗ щодо попередження, своєчасного виявлення і припинення злочинів та викриття причин і умов, які сприяють вчиненню злочинів; виконання доручень слідчого, вказівки прокурора про проведення ОРЗ; здійснювати взаємодію між собою та іншими правоохоронними органами) працівників оперативних підрозділів.
2. Характеристика окремих прав працівників оперативних підрозділів(на проведення ОРЗ, у т.ч. тих, що обмежують конституційні права громадян; використовувати конфіденційне співробітництво; отримувати від юридичних чи фізичних осіб інформацію про злочини; створювати та застосовувати інформаційні системи, заздалегідь ідентифіковані або несправжні(імітаційні) засоби.

Питання до практичного заняття:

1. Правова регламентація основних обов'язків (вжиття ОРЗ щодо попередження, своєчасного виявлення і припинення злочинів та викриття причин і умов, які сприяють вчиненню злочинів; виконання доручень слідчого, вказівки прокурора про проведення ОРЗ; здійснювати взаємодію між собою та іншими правоохоронними органами) працівників оперативних підрозділів.
2. Характеристика окремих прав працівників оперативних підрозділів(на проведення ОРЗ, у т. ч. тих, що обмежують конституційні права громадян; використовувати конфіденційне співробітництво; отримувати від юридичних чи фізичних осіб інформацію про злочини; створювати та застосовувати інформаційні системи, заздалегідь ідентифіковані або несправжні(імітаційні) засоби.

Задача 1

Проведення особистого огляду засуджених разом з медичними працівниками установи відносять до оперативної профілактики злочинів в установі.

1. Вкажіть яке значення мають дані заходи в практичній діяльності співробітників оперативних відділів.
2. Назвіть решту заходів, що відносять до оперативно-профілактичних заходів.

Задача 2

В оперативний відділ установи від негласного джерела надійшла інформація, що засуджені К та М мають намір скоїти втечу з місць позбавлення волі.

1. Які дії оперативних працівників ?
2. Чи заводиться ОРС на кожного засудженого окремо чи одне ОРС?
3. Чи взагалі можливе заведення ОРС Згідно чинного законодавства?

Задача 3

Засуджений А працюючи на виробництві в першу зміну на ділянці по розпилці деревини травмував руку. Після чого даного засудженого було доставлено до медичної частини колонії, де йому було надано медичну допомогу.

1. Які дії оперативного працівника в даній ситуації?

Тема 6. Використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності

Питання до семінарського заняття:

1. Сутність та значення інституту конфіденційного співробітництва.
2. Правова основа конфіденційного співробітництва.
3. Принципи конфіденційного співробітництва.

Питання до практичного заняття:

1. Сутність та значення інституту конфіденційного співробітництва.
2. Правова основа конфіденційного співробітництва.
3. Принципи конфіденційного співробітництва.

Задача

Оперативним співробітником виправної колонії мінімального рівня безпеки із загальним умовами тримання від конфідента Вітренка отримана інформація про те, що працівник (повар) їдальні Симоненко на територію колонії постачає наркотичні препарати та збуває засудженим

Завдання: 1. Визначити склад суб'єктів та учасників ОРД, котрі будуть учасниками правовідносин у випадку перевірки інформації та її підтвердження. 2. Якими повноваженнями слід скористатись за даних обставин?

Тема 7. Взаємодія оперативних підрозділів між собою та іншими підрозділами правоохоронних органів

Питання до семінарського заняття:

1. Сутність поняття “взаємодії”. Характерні риси взаємодії. Об'єктивна необхідність взаємодії. Види взаємодії.
2. Правова основа взаємодії.
3. Взаємодія оперативних та слідчих підрозділів. Форми взаємодії.
4. Організація взаємодії при надходженні до поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення. Організація взаємодії при направленні оперативним підрозділом матеріалів за результатами ОРД до слідчого підрозділу. Організація роботи СОГ під час досудового розслідування.
5. Взаємодія оперативних підрозділів поліції з установами виконання покарань.

Питання до практичного заняття:

1. Сутність поняття “взаємодії”. Характерні риси взаємодії. Об'єктивна

- необхідність взаємодії. Види взаємодії.
2. Правова основа взаємодії.
  3. Взаємодія оперативних та слідчих підрозділів. Форми взаємодії.
  4. Організація взаємодії при надходженні до поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення. Організація взаємодії при направленні оперативним підрозділом матеріалів за результатами ОРД до слідчого підрозділу. Організація роботи СОГ під час досудового розслідування.
  5. Взаємодія оперативних підрозділів поліції з установами виконання покарань.

Задача 1

До оперативного відділу надійшла оперативна інформація проте, що громадянин Б за місцем свого проживання незаконним шляхом зберігає вогнепальну зброю.

1. Які дії оперативного працівника при отриманні даної інформації.
2. Яким способом оперативний працівник повинен повідомити про злочинну поведінку громадянина Б до РВГ УМВС.
3. Чи можливо заведення в даному випадку ОРС.

Задача 2

В оперативний відділ від негласного джерела надійшла інформація проте, що в м.Києві по вул. Радянській 8 громадянин А вирощує вдома канобіс (маріхуану) у великій кількості 100 куців. В подальшому громадянин А планує продати канабіс своєму знайомому громадянину Д, для власного споживання.

1. Чи повинні оперативні працівники повідомити МВ УМВС України, та яким чином вони повинні це зробити.
2. Чи можна притягнути до кримінальної відповідальності громадянина Д якщо він купить канабіс для власного споживання.

Тема 8. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності

Питання до семінарського заняття:

1. Поняття, сутність, правова основа реалізації оперативно-розшукової інформації та використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.
2. Напрямки використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності. Поняття і види матеріалів оперативно-розшукової діяльності.

3. Організація використання матеріалів негласних слідчих (розшукових) дій та матеріалів ОРД у кримінальному процесі. Підготовка зібраної у процесі документування інформації до реалізації.

Питання до практичного заняття:

1. Поняття, сутність, правова основа реалізації оперативно-розшукової інформації та використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.
2. Напрямки використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності. Поняття і види матеріалів оперативно-розшукової діяльності.
3. Організація використання матеріалів негласних слідчих (розшукових) дій та матеріалів ОРД у кримінальному процесі. Підготовка зібраної у процесі документування інформації до реалізації.

Тема 9. Судовий контроль і прокурорський нагляд за дотриманням законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності

Питання до семінарського заняття:

1. Правова основа прокурорського нагляду за ОРД.
2. Сутність прокурорського нагляду за законністю в ОРД. Предмет та межі прокурорського нагляду. Повноваження наглядаючого прокурора.
3. Поняття та значення судового контролю.
4. Об'єкт і предмет судового контролю. Процесуальний і матеріальний результат контролю. Зміст судового контролю.

Питання до практичного заняття:

1. Правова основа прокурорського нагляду за ОРД.
2. Сутність прокурорського нагляду за законністю в ОРД. Предмет та межі прокурорського нагляду. Повноваження наглядаючого прокурора.
3. Поняття та значення судового контролю.
4. Об'єкт і предмет судового контролю. Процесуальний і матеріальний результат контролю. Зміст судового контролю.

Тема 10. Оперативно-розшукові заходи.

Питання до семінарського заняття:

1. Поняття та сутність оперативно-розшукових заходів, їх співвідношення з негласними слідчими(розшуковими) діями.
2. Система та класифікація оперативно-розшукових заходів.
3. Підстави та умови проведення оперативно-розшукових заходів.
4. Оперативно-розшукові заходи, проведення яких не потребує отримання дозволу.
5. Оперативно-розшукові заходи, проведення яких потребує отримання дозволу слідчого судді, прокурора, керівника оперативного підрозділу.

Питання до практичного заняття:

1. Поняття та сутність оперативно-розшукових заходів, їх співвідношення з негласними слідчими(розшуковими) діями.
2. Система та класифікація оперативно-розшукових заходів.
3. Підстави та умови проведення оперативно-розшукових заходів.
4. Оперативно-розшукові заходи, проведення яких не потребує отримання дозволу.
4. Оперативно-розшукові заходи, проведення яких потребує отримання дозволу слідчого судді, прокурора, керівника оперативного підрозділу.

Задача 1

В ході отримання інформації від негласного джерела стало відомо, що засуджений Г, користуючись мобільним телефоном здійснює злочини проти громадян пов'язані з шахрайством.

1. Вкажіть чи є дана інформація достатньою для заведення ОРС, та чи потребує перевірки.
2. Які необхідно виконати заходи, щодо фіксації протиправної діяльності засудженого Г.
3. Які із режимних заходів необхідно застосувати до засудженого Г з метою встановлення кола осіб його знайомих та друзів як у середовищі засуджених так і на волі.

Задача 2.

21.03.2015 року до Мукачівського райвідділу Національної поліції України надійшло повідомлення з місцевої лікарні про те, що у с. Кольчино в кафе на

території «Закарпаттавтосервіс» виявлено труп мешканця Мукачево Перова. Причина смерті – вогнепальні кульові поранення голови. Оглянувши місце події, члени СОГ зясували, що вбивство вчинено з пістолета марки ТТ, це підтверджувала вилучена гільза. Під час комплексу ОРЗ та слідчих дій встановлено прикмети особи, причетної до вчинення злочину: чоловік 35-40 років, зріст 160-165 см, кремезної статури, обличчя кругле, волосся русяве, коротке з сивиною, був одягнутий у спортивну куртку сірого кольору з синіми вставками на боках, світло сині потерті джинси, на голові мав бейсболку темного кольору. Через місяць поблизу власного помешкання вчинено розбійний напад на приватного підприємця з Ужгорода Гончанека. З прониклим вогнепальним пораненням грудної клітки його доставлено в клінічну лікарню. Нападника, який після пострілів негайно зник, встановити не вдалося. На місці події члени СОГ виявили три стріляні гільзи калібру 7,62 мм до пістолета ТТ.

Завдання: 1 Оцінити оперативно-розшукову ситуацію. 2. Які слідчі дії та оперативно-розшукові заходи необхідно вжити для викриття та притягнення до кримінальної відповідальності винних? 3. Які слідчо-оперативні версії необхідно відпрацювати? 4. У разі затримання причетної особи, які докази можуть свідчити про його причетність до вчинення вказаних злочинів?

Тема 11. Негласні слідчі (розшукові) дії.

Питання до семінарського заняття:

1. Поняття та підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
2. Суб'єкти проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
3. Вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
4. Строки проведення негласної слідчої (розшукової) дії, його продовження.
5. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій.

Питання до практичного заняття:

1. Поняття та підстави та суб'єкти проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
2. Вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
3. Строки проведення негласної слідчої (розшукової) дії, його продовження.

4. Уповноважений оперативний підрозділ, як суб'єкт проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
5. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій.

Задача № 1.

До Управління Національної поліції в Житомирській області надійшла оперативна інформація про те, що в Житомирі на вул. Довженка мешкає жінка, яка вербує і так би мовити «працевлаштовує» молодих дівчат, продаючи їх у будинки розпусти Туреччини для подальшої сексуальної експлуатації, а також займається звідництвом.

Завдання: 1. Оцінити оперативно-розшукову ситуацію. 2. Які дії та рішення мають вжити слідчо-оперативні підрозділи поліції?

Тема 12. Характеристика і порядок проведення окремих негласних слідчих (розшукових) дій.

Питання до семінарського заняття:

1. Спостереження за особою, річчю або місцем.
2. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж.
3. Зняття інформації з електронних інформаційних систем.
4. Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу.
5. Аудіо-відеоконтроль місця.
6. Обстеження публічно-недоступних місць, житла чи іншого володіння особи.
7. Контроль за вчиненням злочину.
8. Контрольована поставка. Контрольована та оперативна закупка.
9. Поняття та значення спеціального слідчого експерименту.
10. Імітування обстановки злочину.
11. Використання конфіденційного співробітництва.

Питання до практичного заняття:

1. Спостереження за особою, річчю або місцем.
2. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж.
3. Зняття інформації з електронних інформаційних систем.
4. Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу.
5. Аудіо-відеоконтроль місця.
6. Обстеження публічно-недоступних місць, житла чи іншого володіння особи.

7. Контроль за вчиненням злочину.
8. Контрольована поставка. Контрольована та оперативна закупка.
9. Поняття та значення спеціального слідчого експерименту.
10. Імітування обстановки злочину.
11. Використання конфіденційного співробітництва.

Задача. Раніше засуджений Архипенко у райвідділі поліції, куди його запросили з приводу транспортного засобу (автомобіля), котрий зафіксований камерами відеоспостереження в місці розбійного нападу на АЗС повідомив, що автомобіль самовільно того вечора взяв в нього Сергій Т., з котрим відбував покарання в місцях позбавлення волі і котрий не виключено, що розшукується органами слідства.

Завдання: Оцінити оперативно-розшукову ситуацію. 2. Змодельовати дії та рішення оперативно-слідчих підрозділів.

Тема 13. Оперативно-розшукова тактика

Питання до семінарського заняття:

1. Сутність, завдання та елементи оперативно-розшукової тактики.
2. Оперативно-розшукова ситуація, її вивчення та оцінка.
3. Оперативно-тактичне прогнозування та планування оперативно-розшукових заходів.
4. Оперативно-розшукова ситуація.

Питання до практичного заняття:

1. Сутність, завдання та елементи оперативно-розшукової тактики.
2. Оперативно-розшукова ситуація, її вивчення та оцінка.
3. Оперативно-тактичне прогнозування та планування оперативно-розшукових заходів.
4. Оперативно-розшукова ситуація.

Завдання № 1

Фабула

22.09.2011 року, о 17 г. 50 хв., до чергової частини по спецлінії «102» надійшло повідомлення про те, що невідома особа згвалтувала неповнолітню Кравецьку Анастасію Андріївну, 26.02.2001 р.н., на сходовому майданчику

технічного поверху біля дверей, що ведуть на дах, будинку № 25 по вул. Машинобудівній в м. Києві.

Вищевказане повідомлення було зареєстровано за № 17316 від 22.09.2011.

На місце події виїжджали: перший заступник начальника ГУ Національної поліції в м. Києві Мірошник М.І., заступник начальника ГУ Національної поліції в м. Києві Кравець О.І. та керівництво в повному складі.

Виїздом на місце події було встановлено

З місця події було вилучено:

мікрочастки з поверхні металевих перил;

мікрочастки з поверхні сходів між технічним та 12 поверхом;

змиви ДНК з поверхні металевих перил;

одяг Кравецької А.А. - футболка та лосини.

змиви з ротової порожнини Кравецької А.А.

Під час проведення огляду місця події був залучений кінолог зі службовою собакою. Службова собака з місця вчинення злочину довела кінолога до будинків №№ 31,33 по вулиці Гарматній, де завершила роботу.

По даному матеріалу 22.09.2011 слідчим відділом було порушено кримінальне провадження № 09-23617 по факту насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом вчиненого відносно малолітньої Кравецької А.А. за ознаками складу злочину, передбаченого ч. 3 ст. 153 КК України.

З метою встановлення особи, яка скоїла даний злочин, заведено ОРС категорії «Злочин» за № 09-197/11 від 23.09.2011 року.

Під час допиту Кравецької Анастасії Андріївни, 26.02.2001 р.н., проживає за адресою: м. Київ, вул. Машинобудівна, 25, кв. 87 в якості потерпілої, в присутності її матері – Кравецької Оксани Григорівни, 23.01.1981 р.н., було з'ясовано наступне: Кравецька А.А. навчається в 5-Б класі ЗОШ № 229, яка знаходиться за адресою: м. Київ, вул. Виборзька, 57. 22.09.2011 року з 8 год. 15 хв. до 13 год. 00 хв. Кравецька А.А. перебувала на навчанні в вищезазначеній СЗШ. Близько 13 год. 50 хв. Анастасія прийшла додому, передяглася та вирушила на заняття до гуртку «Авіцена». який знаходиться в приміщенні СЗШ № 229. На гуртку Кравецька А.А. займалася до 14 год. 50 хв. – 14 год. 55 хв., після чого вийшла з приміщення школи та направилась східцями до шкільного стадіону. На стадіоні Анастасія зустріла свою подругу на ім'я Світлана, привітавшись та спитавши як в неї справи, Кравецька А.А. пішла на дитячий майданчик, який розташований по вул. Машинобудівній, 21-А. (під час спілкування зі Світланою Кравецька А.А. побачила, що сходами, які ведуть до стадіону від школи, спускається якийсь невідомий їй чоловік). На дитячому майданчику Анастасія перебувала на протязі 2-3 хвилин, після чого пішла до сходів, які ведуть на спортивний майданчик, який розташований над паркінгом. Коли Кравецька А.А. почала підніматися сходами, то побачила, що їй на зустріч йде чоловік, котрого вона бачила на східцях біля стадіону. Коли даний чоловік спускався по сходах, то він дістав з кишені мобільний

телефон і почав розмовляти (розмовляв на «суржику», змішані російська та українські мови)(дана зустріч відбулася в період часу з 15 год. 00 хв. до 15 год. 05 хв.). Після того як Кравецька А.А. піднялась на гірку, чоловік змінив свій напрямок руху та направився за останньою. Піднявшись на гірку, Кравецька А.А. підійшла до під'їзду № 2 будинку № 25 по вул. Машинобудівній в м. Києві, будинок в якому вона проживає (біля під'їзду на лавці сиділи 2-3 мешканки даного будинку похилого віку). Вхідні двері під'їзду Анастасія відкрила електронним ключем, зійшла до під'їзду, підійшла до ліфту. За нею, притримавши відчинені двері під'їзду зайшов вищезазначений чоловік. Коли ліфт прибув на перший поверх, до нього спочатку зайшов чоловік потім Кравецька А.А. Анастасія запитали в чоловіка, який йому потрібен поверх, на що останній відповів: «Последній». Кравецька натиснула кнопку 10 поверху (саме на цьому поверсі вона проживає) після чого ліфт вирушив на гору.

Прибувши на 10 поверх, Кравецька А.А. вийшла з ліфту та хотіла направитися до вхідних дверей своєї квартири, але несподівано чоловік лівою рукою закрив останній рот, а правою рукою приставив щось гостре і холодне до шиї, після чого почав штовхати її в бік горища будинку. Біля сміттепроводу чоловік сказав, щоб Кравецька не кричала, інакше він перереже їй горло. На останніх сходинках перед 11 поверхом чоловік сховав предмет, який знаходився у нього в правій руці, в кишеню своїх брюк. Саме в цей момент Кравецька А.А. побачила, що тим предметом був ніж, який схожий за будовою на ніж – «метелик». Після цього чоловік продовжив штовхати Кравецьку А.А. в бік горища будинку. Дійшовши до технічного приміщення будинку, зупинившись біля виходу на дах, чоловік змусив встати Кравецьку А.А. на коліна (Кравецька А.А. побачила, що чоловік вже розстібнув блискавку брюк та дістав свій статевий член) та вступити з ним в статеві зносини неприроднім способом. Дані статеві зносини тривали близько двох хвилин, після чого чоловік наказав Кравецькій А.А. встати та повів останню на сходовий проліт між 12 та технічними поверхами. На даному сходовому прольоті чоловік знову наказав Кравецькій А.А. вступити з ним в статеві зносини неприроднім способом. Під час статевих зносин чоловік почав здійснювати відеозапис даного процесу завдяки камері мобільного телефону. Даний статеві зносини тривали на протязі 3 хвилин. Після чого чоловік закінчив статеві зносини (змусивши Кравецьку А.А. проковтнути статеві виділення).

Потім чоловік змусив Кравецьку А.А. переглянути відзняти ним відеозапис, сховав свій статевий орган в штани і сказав, що зараз піде, а вона повинна зачекати 5 хвилин і не розповідати про те, що сталося, а інакше про все це дізнається вся школа. Чоловік почав спускатися сходами і комусь зателефонував, коли він почав говорити по телефону, то сказав: «дівчинку звуть Настя, їй 10 років, навчається в школі № 299, проживає по вул.. Машинобудівній, 25 на 10 поверсі, 86 квартирі» (Кравецька А.А. окрім номера квартири, в якій вона начебто проживає, чоловіку більш про себе нічого не

повідомляла). Після чого спустився на 12 поверх, визвав ліфт та спустився на ньому до низу, а Кравецька А.А. в подальшому побігла додому, звідки з молодшою сестрою побігла на роботу до своєї матері, де і розповіла про все, що сталося.

Зі слів Кравецької А.А. було складено композиційний портрет злочинця.

Прикмети невстановленого чоловіка:

вік: 35 – 40 років;

зріст: 170 – 175, плотної статури;

голова – кругла, очі – сірі,

ніс – рівний, невеликий;

губи повні, нижня губа виступає більше за верхню;

підборіддя – кругле, з невеличкою ямкою;

щоки – повні

волосся позаду та по бокам світлого кольору з сивиною.

Був одягнутий:

діловий костюм чорного кольору з тонкими сірими смугами;

сорочка – світло рожевого кольору, верхній гудзик розстебнутий, краватка відсутня;

туфлі - чорного кольору, лаковані з квадратним носком.

Працівниками було орієнтовано особовий склад органу Національної поліції на встановлення особи злочинця, а також розроблено завдання негласному апарату, Кравецькій А.А. для оперативного впізнання було пред'явлено 123 фотознімки, на яких зображені чоловіки, які схожі за прикметами на складений композиційний портрет злочинця та які проживають на території Солом'янського району.

23.09.2011 року надійшла оперативна інформація, що до скоєння даного злочину може бути причетним Сергійчук Богдан Володимирович, 22.01.1972 р.н., зареєстрований за адресою: м. Київ, провулок Машинобудівний, 27, кв. 54. На даний час проводиться комплекс заходів, направлених на відпрацювання Сергійчука Б.В. на причетність до скоєння даного злочину.

Оперативними працівниками було допитано з вищезазначеного приводу керівника гуртку «Авіцена», 28 учнів 5-х класів, 20 учнів 6-х класів СЗШ № 229. При допиті учнів було з'ясовано, що 10 осіб стверджують, що бачили особу схожу на особу, зображену на композиційному портреті, складеному зі слів Кравецької А.А. Дану особу бачили за такими адресами:

Неподалік ЗСШ № 229, м. Київ, вул.. Виборзька, 57

Завдання з відпрацювання ввідної:

дати кваліфікацію злочину згідно з КК України;

пояснити порядок дій оперуповноваженого карного розшуку;
висунути версії;
скласти план першочергових оперативно-розшукових заходів;
скласти план подальших оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій;
письмово оформити оперативно розшукові матеріали та матеріали негласних слідчих (розшукових) дій.

Тема 14. Оперативний пошук

Питання до практичного заняття:

1. Поняття, суть та значення оперативного пошуку як самостійної форми ОРД.
2. Ознаки оперативного пошуку.
3. Суб'єкти його здійснення.
4. Категорії осіб як об'єкти оперативного пошуку.
5. Предмети, що становлять оперативний інтерес та основна мета оперативного пошуку.

Задача № 1:

Засуджений до обмеження волі Крупченко допускав порушення режиму відбування покарання у виправному центрі, недбало ставиться до праці, ігнорує вихійовні заходи, за конфіденційною інформацією останній пропонував окремим засудженим за зберігання наркотиків свої послуги в постачанні нарко та психотропних речовин.

Завдання: 1. Оцінити оперативно-розшукову ситуацію. 2. Які відомості можуть становити оперативний інтерес у виправному центрі? 3. Як перевірити оперативну інформацію щодо засудженого К.?

Задача № 2.

Засуджений до 2-х років виправних робіт Собченко недобросовісно відноситься до виконання покарання (допускав прогули на роботі, порушував трудову дисципліну). Постійно відвідує нічний клуб, де був до засудження затриманий оперативно-слідчими працівниками за зберігання амфітаміну та отримав вищевказане кримінальне покарання.

Завдання: 1. Як повинен діяти співробітник кримінально-виконавчої інспекції? 2. Змодельуйте дії та рішення оперативно-слідчих підрозділів поліції.

Тема 15. Оперативна розробка.

Питання до семінарського заняття:

1. Поняття, сутність та значення оперативної розробки в боротьбі зі злочинністю.
2. Правова основа та відомче правове регулювання оперативної розробки.
3. Зміст, природа, суб'єкти правовідносин у процесі оперативної розробки.
4. Співвідношення оперативної розробки з іншими формами ОРД.
5. Мета та завдання оперативної розробки.

Задача 1

Надійшла інформація від конфідента, що засуджений ВК максимального рівня безпеки програв в азартні ігри 15 тис. грн. Його мати під час чергового побачення планує передати наркотичні засоби, які за інформацією джерела, отримає від його друзів на волі в м. Бердичів і вони є торговцями наркотичних речовин. Їм вдалося уникнути кримінальної відповідальності, бо працівники поліції піймали лише його з полицним.

Завдання: 1. Визначити склад суб'єктів та учасників ОРД, котрі будуть учасниками правовідносин у випадку перевірки інформації та її підтвердження. 2. Якими повноваженнями слід скористатись за даних обставин?

Розділ 4. Попередження та припинення злочинів проти життя та здоров'я особи; злочинів у сфері незаконного обігу наркотиків та втеч з установ виконання покарань.

Тема 16. Попередження та припинення злочинів проти життя та здоров'я особи.

Питання до семінарського заняття:

1. Криміналістична та оперативно-розшукова характеристика вбивств.
2. Обставини, що підлягають встановленню при розслідуванні вбивств.
3. Типові слідчо-оперативні ситуації та версії у справах про вбивства.
4. Криміналістична та оперативно-розшукова характеристика заподіяння тілесних ушкоджень.
5. Обставини, що підлягають встановленню при розслідуванні заподіяння тілесних ушкоджень.
6. Типові слідчі та оперативно-розшукові ситуації та слідчі версії у справах про заподіяння тілесних ушкоджень.

Питання до практичного заняття:

Особливості попередження, припинення та розслідування вбивств.

1. Криміналістична та оперативно-розшукова характеристика вбивств.
2. Обставини, що підлягають встановленню при розслідуванні вбивств.
3. Використання спеціальних знань при розслідуванні вбивств.

4. Виконання окремих доручень слідчого оперативними підрозділами у процесі кримінального провадження
5. Криміналістична та оперативно-розшукова характеристика заподіяння тілесних ушкоджень.
6. Типові слідчі та оперативно-розшукові ситуації та слідчі версії у справах про заподіяння тілесних ушкоджень.

Задача 1

20.10.2015 житель населеного пункту Росава Миронівського району виявив на узбіччі дороги труп невідомої особи чоловічої статі віком від 40 до 45 років. На місці події терміново виїхала слідча оперативна група. За результатами невідкладних слідчих розшукових дій, на узбіччі дороги в районі останнього будинку в населеному пункті виявлено сліди розвороту транспортного засобу та удавку(мотузку).

Завдання: 1. Оцініть оперативно-розшукову ситуацію. 2. Алгоритм дій працівників оперативно-слідчої групи.

Задача 2

До громадянина Ц., він же учасник АТО, колишній офіцер морської піхоти звернувся підприємець Зленко та запропонував 10 тисяч євро за вбивство конкурента по бізнесу Куракіна. Громадянин Ц. висловився про те, що потрібно час для підготовки і головне вивчення умов для виконання замовлення та у свою чергу звернувся з конфіденційною інформацією до кримінальної поліції.

Завдання: 1. Оцініть оперативно-розшукову ситуацію. 2. Які відомості можуть служити підставами для оперативної розробки та чи є достатньо фактичних даних для заведення ОРС відповідно до фабули задачі? 3. Які ОРЗ доцільно провести в рамках ОРС для документування протиправних дій розроблюваного?

Тема 17. Попередження, припинення та розслідування злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів та втеч з установ виконання покарань.

Питання до семінарського заняття:

1. Види злочинів у сфері обігу наркотичних засобів.
2. Особливості виявлення та викриття злочинів у сфері обігу наркотичних засобів. Організація і тактика слідчих (розшукових) дій.
3. Криміналістична та оперативно-розшукова характеристика незаконного виробництва, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання або

- зберігання наркотичних засобів з метою збуту.
4. Роль експертиз у виявленні обставин незаконного виробництва, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання або зберігання наркотичних засобів з метою збуту та характеру дії суб'єкта.
  5. Взаємодія оперативних та слідчих підрозділів у процесі розслідування втеч з установ виконання покарань та слідчих ізоляторів.
  6. Виявлення оперативними підрозділами УВП причин та умов вчинення втеч з установ виконання покарань.
  7. Оперативно-розшукові заходи попередження та припинення втеч з установ виконання покарань.

Питання до практичного заняття:

1. Види злочинів у сфері обігу наркотичних засобів.
2. Особливості виявлення та викриття злочинів у сфері обігу наркотичних засобів. Організація і тактика слідчих (розшукових) дій.
3. Криміналістична та оперативно-розшукова характеристика незаконного виробництва, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання або зберігання наркотичних засобів з метою збуту.
4. Роль експертиз у виявленні обставин незаконного виробництва, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання або зберігання наркотичних засобів з метою збуту та характеру дії суб'єкта.
5. Виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню даних злочинів.
6. Взаємодія оперативних та слідчих підрозділів у процесі розслідування втеч з установ виконання покарань та слідчих ізоляторів.
7. Виявлення оперативними підрозділами УВП причин та умов вчинення втеч з установ виконання покарань.

Задача:

В ході зустрічі із джерелом стало відомо, що засуджений К часто спілкується із представником релігійної організації О, котрий пообіцяв доставити в зону наркотичні речовини для віще вказаного фігуранта.

1. Чи є необхідність встановлення дати та часу, щодо передачі даних заборонених предметів.
2. Чи потрібно встановити негласний супровід засудженого К, та з якою метою.
3. Вразі підтвердження даної інформації та вилученні наркотичних речовин у громадянина О, вкажіть послідовність ваших дій, щодо її фіксації.

Тема 18. Сутність і значення документування злочинних дій розроблюваних. Виявлення осіб, які можуть бути свідками, і забезпечення можливості використання даних, якими вони володіють.

Питання до семінарського та практичного занять:

1. Сутність та значення документування злочинних дій.

2. Основні напрямки документування злочинних дій розроблюваних.
3. Виявлення осіб, які можуть бути свідками злочинних дій розроблюваних.
4. Використання даних, якими володіють свідки.
5. Документування як інформаційна основа ОРД.

Задача:

21.03.2015 року до відділу Національної поліції м. Мукачево надійшло повідомлення з місцевої лікарні про те, що у с.Кольчино в кафе на території “Закарпатавтотехсервіс” виявлено труп мешканця Мукачево Перова. Причина смерті – вогнепальні кульові поранення голови. Оглянувши місце події, члени СОГ з’ясували, що вбивство вчинено з пістолета марки ТТ, це підтверджувала вилучена гільза. Під час комплексу ОРЗ та слідчих дій встановлено прикмети особи, причетної до вчинення злочину: чоловік 35- 40 років, зріст 160-165 років, кремезної статури, обличчя округле, волосся русаве, коротке із сивиною, був одягнений у спортивну куртку сірого кольору з синіми вставками на боках, світло сині потерті джинси, на голові мав бейсболку темного кольору. Через місяць поблизу власного помешкання вчинено збройний напад на приватного підприємця з Ужгорода Гончаренка. З проникним вогнепальним пораненням грудної клітини його доставлено в клінічну лікарню. Нападника, який після пострілів негайно зник встановити не вдалося. На місці події члени СОГ виявили три стріляні гільзи калібру 7.62 мм до пістолета ТТ.

Завдання: Оцініть оперативно-розшукову ситуацію. 2. Які слідчі дії та оперативно-розшукові заходи необхідно вжити для викриття та притягнення до кримінальної відповідальності винних? 3. Які слідчо-оперативні версії необхідно відпрацювати? 4. У разі затримання причетної особи, які докази можуть свідчити про його причетність до вчинення вказаних злочинів?

Тема 19. Виявлення предметів і документів, які можуть бути доказами, і забезпечення можливості їх використання при розслідуванні. Закріплення даних про дії розроблювані в процесі здійснення за ними спостереження.

Питання до семінарського та практичного заняття:

1. Поняття доказів при проведенні ОРД.
2. Співвідношення предмету, цілей, завдань ОРД та кримінально-процесуальної діяльності.

3. Виявлення предметів і документів, які можуть бути доказами, і забезпечення можливості їх використання при розслідуванні.
4. Закріплення даних про дії розроблювані в процесі здійснення за ними спостереження.

Задача:

До оперативної групи установи від негласного джерела надійшло повідомлення, що громадянин «К» в районі дислокації установи займається збутом наркотичних засобів місцевому населенню.

1. Першочергові дії оперативного працівника.
2. Які заходи повинен провести оперативний працівник щодо документування та реалізації отриманої інформації.

5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ :

1. У разі виявлення ознак злочину оперативний підрозділ, який здійснює оперативно-розшукову діяльність, зобов'язаний:

а) завести оперативно-розшукову справу і приступити до проведення оперативно-розшукових заходів з подальшим інформуванням органи досудового розслідування в порядку передбаченому, Кримінальним процесуальним кодексом України;

б) приступити до перевірки отриманої інформації з подальшим інформуванням органи досудового розслідування в порядку передбаченому, Кримінальним процесуальним кодексом України;

в) невідкладно направити зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, до відповідного органу досудового розслідування для початку та здійснення досудового розслідування в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України;

г) проінформувати прокурора і виконувати доручення слідчого.

2. Якщо ознаки злочину виявлені під час проведення оперативно-розшукових заходів, що тривають і припинення яких може негативно вплинути на результати кримінального провадження, підрозділ, який здійснює оперативно-розшукову діяльність, зобов'язаний:

а) проінформувати слідчого, прокурора і отримати рішення слідчого-суді на подальше проведення оперативно-розшукових заходів.

б) закінчити проведення оперативно-розшукових заходів і направити зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, до відповідного органу досудового розслідування;

в) призупинити проведення оперативно-розшукового заходу, після чого направити зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, до відповідного органу досудового розслідування про що повідомити прокурора.

г) повідомити відповідний орган досудового розслідування та прокурора про виявлення ознак злочину, і закінчити проведення оперативно-розшукового заходу, після чого направити зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, до відповідного органу досудового розслідування;

3. Оперативні підрозділи проводять слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні за дорученням:

а) слідчого, слідчого-суді, прокурора в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України;

б) слідчого, прокурора в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України;

в) керівна оперативного підрозділу, слідчого в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України;

г) керівника територіального підрозділу прокурора, слідчого-суді в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України.

4. Прийняття рішень про проведення оперативно-розшукових заходів, які не потребують дозволу слідчого судді або рішення прокурора, здійснюється:

а) керівником оперативного підрозділу з подальшим узгодженням з керівником територіального підрозділу або його заступника з повідомленням про прийняте рішення прокурора;

б) оперативним працівником з подальшим інформуванням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника з повідомленням про прийняте рішення прокурора;

в) керівником відповідного оперативного підрозділу або його заступником з повідомленням про прийняте рішення прокурора;

г) оперативним працівником з подальшим інформуванням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника.

5. Негласне обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, аудіо-, відеоконтроль особи, аудіо-, відеоконтроль місця, спостереження за особою, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж, накладення арешту на кореспонденцію, здійснення її огляду та виїмки, установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу проводяться на підставі:

а) рішення суду, постановленої за клопотанням слідчого, погодженого з прокурором;

б) клопотання керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, погодженого з прокурором;

в) рапорту оперативного працівника погодженого у керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, з подальшим інформуванням слідчого та прокурора;

г) ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, погодженого з прокурором;

6. Спостереження за особою, річчю або місцем, а також аудіо-, відеоконтроль місця може проводитися з метою:

а) виявлення та припинення злочину, а також встановлення даних про підозрювану особу її зв'язки;

б) встановлення даних про особу та про її зв'язки у разі, коли є факти, які підтверджують, що нею готується тяжкий або особливо тяжкий злочин, для отримання відомостей, які вказують на ознаки такого злочину, для забезпечення безпеки працівників суду і правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів цих осіб, а також з метою отримання розвідувальної інформації в інтересах безпеки суспільства і держави;

в) збирання доказів в рамках оперативного та кримінального провадження;

г) забезпечення безпеки працівників суду і правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів цих осіб, а також з метою виявлення та припинення тяжких злочинів.

7. Негласне обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, аудіо-, відеоконтроль особи, аудіо-, відеоконтроль місця, спостереження за особою, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж, накладення арешту на кореспонденцію, здійснення її огляду та виїмки, установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу застосовуються виключно:

а) з метою своєчасного виявлення і припинення злочинів та викриття причин і умов, які сприяють вчиненню злочинів, здійснення профілактики правопорушень;

б) з метою виявлення та припинення злочину, якщо іншим способом одержати інформацію неможливо;

в) з метою запобігання вчиненню тяжкого або особливо тяжкого злочину, якщо іншим способом одержати інформацію неможливо;

г) з метою інформування відповідні державні органи про факти та дані, що свідчать про загрозу безпеці суспільства і держави, а також про порушення законодавства, пов'язані з службовою діяльністю посадових осіб.

8. У постанові про заведення оперативно-розшукової справи зазначаються:

а) номер справи, список осіб ознайомих із даною справою, підстава для заведення оперативно-розшукової справи, місце та час її складання, посада особи, яка виносить постанову, її прізвище.

б) гриф секретності, хто затверджує, місце та час її складання, посада особи, яка виносить постанову, її прізвище, підстава та мета заведення оперативно-розшукової справи;

в) гриф секретності, місце та час її складання, посада особи, яка виносить постанову, її прізвище, коротка фабула справи, реєстраційний номер доручення слідчого;

г) місце та час її складання, посада особи, яка виносить постанову, її прізвище, підстава та мета заведення оперативно-розшукової справи;

9. Про заведення оперативно-розшукової справи повідомляється письмово прокурора протягом:

- а) всього періоду ведення оперативно-розшукової справи;
- б) десяти діб;
- в) доби;
- г) порушення кримінального провадження;

10. У випадках порушення прав і свобод людини або юридичних осіб в процесі здійснення оперативно-розшукової діяльності, а також у разі, якщо причетність до правопорушення особи, щодо якої здійснювались оперативно-розшукові заходи, не підтвердилась Міністерство внутрішніх справ України, зобов'язані:

- а) проінформувати про це слідчого та прокурора протягом доби;
- б) невідкладно поновити порушені права і відшкодувати заподіяні матеріальні та моральні збитки в повному обсязі;
- в) знищити всі матеріали отримані в процесі проведення оперативно-розшукових заходів і протягом доби проінформувати прокурора;
- г) закрити оперативно-розшукову справу.

11. Які відомості забороняється передавати та розголошувати оперативним підрозділам в процесі проведення оперативно-розшукової діяльності:

- а) що становлять державну таємницю, а також відомості, що стосуються особистого життя, честі, гідності людини, а також щодо проведення або не проведення стосовно певної особи оперативно-розшукової діяльності до прийняття рішення за результатами такої діяльності;
- б) що знаходяться в оперативно-розшукових справах;
- в) про заходи безпеки та осіб, взятих під захист, або такі, що можуть зашкодити слідству чи інтересам людини, безпеці України;
- г) що знаходяться в провадженні слідчого.

12. Які є підстави для проведення негласних слідчих (розшукових) дій:

а) наявність достатньої інформації, одержаної в установленому законом порядку, що потребує перевірки за допомогою оперативно-розшукових заходів і засобів;

б) якщо відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб;

в) запити повноважних державних органів, установ та організацій про перевірку осіб у зв'язку з їх допуском до державної таємниці і до роботи з ядерними матеріалами та на ядерних установках;

г) доручення слідчого.

13. Чи може бути проведена негласна слідча (розшукова) дія до постановлення ухвали слідчого судді:

в) лише при наявності клопотання керівника оперативного підрозділу, і доручення слідчого;

б) лише при наявності доручення слідчого, прокурора;

в) лише у виняткових невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та запобіганням вчиненню тяжкого або особливо тяжкого злочину;

г) у разі, якщо ознаки злочину виявлені під час проведення оперативно-розшукових заходів, що тривають і припинення яких може негативно вплинути на результати кримінального провадження

14. Чи повідомляються особи, щодо яких проводилися оперативно-розшукові заходи та негласні слідчі (розшукові) дії:

а) мають бути письмово повідомлені прокурором або за його дорученням слідчим про таке обмеження;

б) одержати від органів, на які покладено здійснення оперативно-розшукової діяльності, письмове пояснення з приводу обмеження їх прав і свобод та оскаржити ці дії;

в) не повідомляються у зв'язку із заходами безпеки учасників кримінального судочинства;

б) лише за згодою усіх учасників кримінального провадження.

15. У який час повідомляються особи, щодо яких проводилися оперативно-розшукові заходи та негласні слідчі (розшукові) дії:

а) протягом дванадцяти місяців з дня припинення таких дій, але не пізніше звернення до суду з обвинувальним актом;

б) повинне бути здійснене після направлення до суду обвинувального акту;

в) повинне бути здійснене після винесення судового рішення;

г) повинне бути здійснене негайно після припинення таких дій, але не пізніше звернення до суду з обвинувальним актом.

16. Які ви знаєте різновиди втручання в приватне спілкування:

а) зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж; зняття інформації з електронних інформаційних систем;

б) аудіо-, відеоконтроль особи; арешт, огляд і виїмка кореспонденції; зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж; зняття інформації з електронних інформаційних систем;

в) виявлення та вилучення зразків для дослідження під час досудового розслідування тяжкого або особливо тяжкого злочину; встановлення технічних засобів аудіо-, відеоконтролю особи.

г) аудіо-, відеоконтроль особи, встановлення технічних засобів аудіо-, відеоконтролю особи

17. З ким заборонене втручання у приватне спілкування :

а) слідчого з свідками підозрюваним, обвинуваченим та адвокатом;

б) захисника, священнослужителя з підозрюваним, обвинуваченим, засудженим, виправданим;

в) слідчого, прокурора з учасниками кримінального провадження;

г) оперативного працівника з слідчим, прокурором, свідками, підозрюваним, обвинуваченим

18. Аудіо-, відеоконтроль особи є:

а) негласна слідча (розшукова) дія, яка проводиться при наявності достатніх підстав вважати, що розмови цієї особи або інші звуки, рухи, дії, пов'язані з її діяльністю або місцем перебування тощо, можуть містити відомості, які мають значення для досудового розслідування;

а) різновидом втручання у приватне спілкування, яке проводиться без її відома на підставі ухвали слідчого судді, якщо є достатні підстави вважати, що розмови цієї особи або інші звуки, рухи, дії, пов'язані з її діяльністю або місцем перебування тощо, можуть містити відомості, які мають значення для досудового розслідування;

в) слідча розшукова дія яка проводиться за рішенням слідчого судді після погодження з прокурором;

г) оперативно-розшуковий захід, а саме втручання у приватне спілкування, яке проводиться без її відома на підставі клопотання керівника оперативного підрозділу, ухвали слідчого судді, якщо є достатні підстави вважати, що розмови цієї особи або інші звуки, рухи, дії, пов'язані з її

діяльністю або місцем перебування тощо, можуть містити відомості, які мають значення для досудового розслідування;

19. Аудіо-, відеоконтроль особи проводиться за рішенням:

а) керівника оперативного підрозділу, слідчого, погодження з прокурором і при наявності рішення суду;

б) керівника оперативного підрозділу, узгодженого з керівником слідчого підрозділу, погодження з прокурором;

в) слідчого судді після погодження з прокурором;

г) керівника слідчого підрозділу, і слідчого судді.

20. Хто є суб'єктом проведення аудіо-, відеоконтроль особи:

а) виключно слідчий;

б) слідчий і оперативний працівник;

в) виключно оперативний працівник у рамках ОРС;

г) за дорученням слідчого будь який працівник органу внутрішніх справ.

21. Накладення арешту на кореспонденцію особи проводиться без її відома на підставі:

а) постанови слідчого і погодження з прокурором;

б) ухвали слідчого судді і лише у виняткових випадках;

в) клопотання керівника оперативного підрозділу;

г) завдання оперативного підрозділу в рамках оперативно-розшукової справи.

22. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж є

а) втручання у приватне спілкування, на підставі розпочатого кримінального чи оперативного провадження, якщо під час його проведення можна встановити обставини, які мають значення для кримінального провадження;

б) різновидом втручання у приватне спілкування, яке проводиться без відома осіб, які використовують засоби телекомунікацій для передавання інформації, якщо під час його проведення можна встановити обставини, які мають значення для кримінального провадження;

в) різновидом втручання у приватне спілкування осіб, які використовують засоби телекомунікацій для передавання інформації, на підставі доручення слідчого, погодженого з прокурором;

г) втручання у спілкування осіб, на підставі доручення слідчого і ухвали слідчого судді, якщо під час його проведення можна встановити обставини, які мають значення для кримінального провадження.

23. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж здійснюється на підставі:

а) постанови слідчого, погодженого з прокурором;

б) клопотання керівника оперативного підрозділу погодженого з керівником слідчого підрозділу і прокурором;

в) ухвали слідчого судді;

г) доручення слідчого.

24. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж покладається на:

а) слідчі підрозділи;

б) слідчого судді;

в) визначеного слідчим підрозділ органів внутрішніх справ;

г) уповноважені підрозділи органів внутрішніх справ та органів безпеки;

25. Зняття інформації з електронних інформаційних систем є:

а) фіксація відомостей, що містяться в електронній інформаційній системі, а також отримання таких відомостей без відома її власника, володільця або утримувача, якщо є відомості про наявність інформації в електронній інформаційній системі або її частині, що має значення для певного досудового розслідування;

б) діяльність оперативних підрозділів врегульована законодавством України з виявлення і фіксація відомостей, що містяться в електронній інформаційній системі без відома її власника, володільця або утримувача, якщо є відомості про наявність інформації в електронній інформаційній системі або її частині, що має значення для певного досудового розслідування;

в) пошук, виявлення і фіксація відомостей, що містяться в електронній інформаційній системі або їх частин, доступ до електронної інформаційної системи або її частини, а також отримання таких відомостей без відома її власника, володільця або утримувача, якщо є відомості про наявність інформації в електронній інформаційній системі або її частині, що має значення для певного досудового розслідування;

г) діяльність оперативних підрозділів на підставі доручення слідчого з пошуку, виявлення і фіксація відомостей, що містяться в електронній інформаційній системі без відома її власника, володільця або утримувача, якщо є відомості про наявність інформації в електронній інформаційній системі або її частині, що має значення для певного досудового розслідування.

26. Зняття інформації з електронних інформаційних систем може здійснюватися на підставі:

а) постанови слідчого, погодженого з прокурором;

б) клопотання керівника оперативного підрозділу погодженого з керівником слідчого підрозділу і прокурором;

в) ухвали слідчого судді;

г) доручення слідчого.

27. Яка інформація отримана з електронних інформаційних систем або її частини не потребує дозволу слідчого судді:

а) якщо є згода самого власника такої інформації;

б) доступ до яких не обмежується її власником, володільцем або утримувачем або не пов'язаний з подоланням системи логічного захисту;

в) з метою виявлення, припинення тяжкого та особливо тяжкого злочину;

г) яка отримана в процесі проведення оперативно-розшукових заходів.

28. Які Ви знаєте інші види негласних слідчих (розшукових) дій

а) обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи; установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу; спостереження за особою, річчю або місцем; аудіо-, відео контроль місця; контроль за вчиненням злочину; виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації; негласне отримання зразків необхідних для порівняльного дослідження; використання конфіденційного співробітництва;

б) установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу; спостереження за особою, річчю або місцем; контроль за вчиненням злочину; виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації; використання конфіденційного співробітництва;

в) спостереження за особою, річчю або місцем; аудіо-, відео контроль місця; контроль за вчиненням злочину; виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації; негласне отримання зразків необхідних для порівняльного дослідження; використання конфіденційного співробітництва;

г) виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації; використання конфіденційного співробітництва; ; аудіо-, відео контроль місця.

29. З якою метою здійснюється обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи:

а) виявлення і фіксації слідів вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, речей і документів, що мають значення для їх досудового розслідування;

б) виявлення і фіксації слідів вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, речей і документів, що мають значення для їх досудового розслідування; виготовлення копій чи зразків зазначених речей і документів; виявлення та вилучення зразків для дослідження під час досудового розслідування тяжкого або особливо тяжкого злочину; виявлення осіб, які розшукуються; встановлення технічних засобів аудіо-, відеоконтролю особи;

в) виявлення і фіксації слідів вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, речей і документів, виявлення та вилучення зразків для дослідження під час досудового розслідування тяжкого або особливо тяжкого злочину; встановлення технічних засобів аудіо-, відеоконтролю особи;

г) виявлення і фіксації слідів вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, а також встановлення технічних засобів аудіо-, відеоконтролю особи;

30. Що таке «публічно недоступне місце»:

а) є місце до якого неможливо увійти або в якому неможливо перебувати на правових підставах без отримання на це згоди власника, користувача або уповноважених ними осіб;

б) є місце вхід до якого неможливо отримати від його власника, користувача або уповноважених ними осіб;

в) є місце яке потребує проведення комплексу оперативно-розшукових та слідчих (негласних) розшукових дій з метою виявлення і фіксації слідів вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, речей і документів, що мають значення для їх досудового розслідування;

г) є місце яке належить на праві власності особи.

31. Обстеження шляхом таємного проникнення до публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи може здійснюватися на підставі:

а) ухвали слідчого судді;

б) постанови слідчого, погодженого з прокурором;

в) клопотання керівника оперативного підрозділу погодженого з керівником слідчого підрозділу і прокурором;

г) доручення слідчого.

32. Що таке установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу:

а) є оперативно-розшуковий захід, який здійснюється на підставі доручення слідчого оперативно-технічними підрозділами з метою локалізації місцезнаходження радіоелектронного засобу, у тому числі мобільного терміналу систем зв'язку, та інших радіовипромінювальних пристроїв, активованих у мережах операторів рухомого (мобільного) зв'язку, без розкриття змісту повідомлень, що передаються, якщо в результаті його проведення можна встановити обставини, які мають значення для кримінального провадження;

б) є негласною слідчою (розшуковою) дією, яка полягає в застосуванні технічних засобів для локалізації місцезнаходження радіоелектронного засобу, у тому числі мобільного терміналу систем зв'язку, та інших радіовипромінювальних пристроїв, активованих у мережах операторів рухомого (мобільного) зв'язку, без розкриття змісту повідомлень, що передаються, якщо в результаті його проведення можна встановити обставини, які мають значення для кримінального провадження;

в) полягає в застосуванні оперативної техніки для установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу, у тому числі мобільного терміналу систем зв'язку, та інших радіовипромінювальних пристроїв, активованих у мережах операторів рухомого (мобільного) зв'язку, без розкриття змісту повідомлень, що передаються;

г) полягає в застосуванні спеціальних технічних засобів для установлення та локалізації місцезнаходження радіоелектронного засобу, мобільного

терміналу, із розкриттям змісту повідомлень, що передаються, якщо в результаті його проведення можна встановити обставини, які мають значення для кримінального провадження.

33. Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу проводиться на підставі:

- а) постанови слідчого, погодженого з прокурором;
- б) ухвали слідчого судді;
- в) клопотання керівника оперативного підрозділу погодженого з керівником слідчого підрозділу і прокурором;
- г) доручення слідчого.

34. У яких випадках установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу може бути розпочато до постановлення ухвали слідчого судді:

а) за клопотанням керівника оперативного підрозділу, узгодженого із керівником слідчого підрозділу і погодженого з прокурором лише у виняткових невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та запобіганням вчиненню тяжкого або особливо тяжкого злочину;

б) на підставі постанови слідчого, прокурора лише у виняткових невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та запобіганням вчиненню тяжкого або особливо тяжкого злочину, передбаченого розділами I, II, VI, VII (статті 201 та 209), IX, XIII, XIV, XV, XVII Особливої частини Кримінального кодексу України;

в) на місці вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, з метою виявлення осіб які його вчинили;

г) на підставі заяви потерпілої особи.

35. З якою метою здійснюється спостереження за особою, річчю або місцем:

а) для пошуку, фіксації і перевірки під час досудового розслідування тяжкого або особливо тяжкого злочину відомостей про особу та її поведінку або тих, з ким ця особа контактує, або певної речі чи місця у публічно доступних місцях;

б) для пошуку, фіксації тяжкого або особливо тяжкого злочину відомостей про особу та її поведінку або тих, з ким ця особа контактує;

в) для виявлення та припинення тяжкого або особливо тяжкого злочину шляхом збору відомостей про особу та її поведінку, або певної речі чи місця у публічно доступних місцях;

г) для виявлення, припинення та розслідування тяжкого або особливо тяжкого злочину в рамках оперативно-розшукової справи та кримінального провадження

36. Як може проводитися спостереження за особою, річчю або місцем:

а) шляхом візуального спостереження за зазначеними об'єктами або візуальне спостереження з використанням відеозапису, фотографування, спеціальних технічних засобів для спостереження;

б) шляхом застосування комплексу оперативно-розшукових заходів, засобів, та сил, а також негласних слідчих розшукових дій;

в) із застосуванням спеціальних технічних засобів для спостереження за зазначеними об'єктами або з використанням відеозапису, фотографування;

г) з використанням відеозапису, фотографування.

37. У яких випадках спостереження за особою проводиться тільки на підставі ухвали слідчого судді:

а) візуального спостереження з використанням відеозапису, фотографування, а також застосування спеціальних технічних засобів для спостереження;

б) при наявності оперативно-розшукової справи з метою виявлення та припинення тяжкого або особливо тяжкого злочину отримання відомостей про особу та її поведінку або тих, з ким ця особа контактує, або певної речі чи місця у публічно доступних місцях із застосуванням спеціальних технічних засобів для спостереження;

в) для пошуку, фіксації і перевірки під час досудового розслідування тяжкого або особливо тяжкого злочину відомостей про особу та її поведінку або тих, з ким ця особа контактує, або певної речі чи місця у публічно доступних місцях із застосуванням візуального спостереження за зазначеними об'єктами або візуальне спостереження з використанням відеозапису, фотографування, спеціальних технічних засобів для спостереження;

г) за клопотанням керівника оперативного підрозділу узгодженого з керівником слідчого підрозділу і погодженого з прокурором.

38. У яких випадках спостереження за особою може бути розпочато до постановлення ухвали слідчого судді:

а) на підставі постанови слідчого, прокурора лише у виняткових невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та запобіганням вчиненню тяжкого або особливо тяжкого злочину, передбаченого розділами I, II, VI, VII (статті 201 та 209), IX, XIII, XIV, XV, XVII Особливої частини Кримінального кодексу України;

б) за клопотанням керівника оперативного підрозділу, узгодженого із керівником слідчого підрозділу і погодженого з прокурором лише у виняткових невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та запобіганням вчиненню тяжкого або особливо тяжкого злочину;

в) на місці вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, з метою виявлення осіб які його вчинили;

г) на підставі заяви потерпілої особи, чи його адвоката.

39. У чому полягає аудіо-, відеоконтроль місця

а) у здійсненні прихованої фіксації відомостей за допомогою аудіо-, відеозапису всередині публічно доступних місць, без відома їх власника,

володільця або присутніх у цьому місці осіб, за наявності відомостей про те, що розмови і поведінка осіб у цьому місці, а також інші події, що там відбуваються, можуть містити інформацію, яка має значення для кримінального провадження;

б) із застосування спеціальної техніки фіксації відомостей, без відома їх власника, володільця або присутніх у цьому місці осіб, за наявності відомостей про те, що розмови і поведінка осіб у цьому місці є протиправною і має значення для кримінального провадження;

в) в застосуванні технічних засобів для локалізації місцезнаходження радіоелектронного засобу, у тому числі мобільного терміналу систем зв'язку, та інших радіовипромінювальних пристроїв, активованих у мережах операторів рухомого (мобільного) зв'язку, без розкриття змісту повідомлень, що передаються, якщо в результаті його проведення можна встановити обставини, які мають значення для кримінального провадження;

г) з метою встановлення даних про особу та про її зв'язки у разі, коли є факти, які підтверджують, що нею готується тяжкий або особливо тяжкий злочин, для отримання відомостей, які вказують на ознаки такого злочину, для забезпечення безпеки працівників суду і правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів цих осіб, а також з метою отримання розвідувальної інформації в інтересах безпеки суспільства і держави

40. Аудіо-, відеоконтроль місця проводиться на підставі:

- а) ухвали слідчого судді;
- б) постанови слідчого, погодженого з прокурором;
- в) клопотання керівника оперативного підрозділу погодженого з керівником слідчого підрозділу і прокурором;
- г) доручення слідчого.

41. У яких формах проводиться контроль за вчиненням злочину:

- а) контрольована поставка; контрольована та оперативна закупка; спеціальний слідчий експеримент; імітування обстановки злочину;
- б) контрольована поставка та оперативна закупка; оперативний експеримент; імітування обстановки злочину;
- в) внутрішньо камерна розробка; контрольована поставка; оперативна закупка; оперативний експеримент;
- г) оперативна розробка; спеціальний слідчий експеримент; імітування обстановки злочину.

42. У яких випадках не проводиться контроль за вчиненням злочину:

- а) якщо внаслідок таких дій неможливо повністю запобігти: посягання на життя або заподіяння особі (особам) тяжких тілесних ушкоджень; поширенню речовин, небезпечних для життя багатьох людей; втечі осіб, які вчинили тяжкі чи особливо тяжкі злочини; екологічній або техногенній катастрофі;
- б) якщо не має доручення слідчого і ухвали слідчого-судді;

в) якщо внаслідок таких дій неможливо повністю запобігти посяганням на життя або заповідянню особі (особам) тяжких тілесних ушкоджень;

г) якщо внаслідок таких дій неможливо повністю запобігти вчиненню тяжких та особливо тяжких злочинів.

43. Що забороняється здійснювати під час проведення заходів з контролю за вчиненням злочину:

а) провокувати (підбурювати) особу на вчинення цього злочину з метою його подальшого викриття, допомагаючи особі вчинити злочин, який вона би не вчинила, як би цьому не сприяли, або з цією самою метою впливати на її поведінку насильством, погрозами, шантажем;

б) застосовувати технічні засоби, психотропні, хімічні та інші речовини, які пригнічують волю або завдають шкоди здоров'ю людей та навколишньому середовищу;

в) залучати осіб, професійна діяльність яких пов'язана зі збереженням професійної таємниці, а саме: адвокатів, нотаріусів, медичних працівників, священнослужителів, журналістів, якщо таке співробітництво буде пов'язано з розкриттям конфіденційної інформації професійного характеру;

г) застосовувати вогнепальну зброю, а також психотропні, хімічні та інші речовини, які пригнічують волю або завдають шкоди здоров'ю людей.

44. У яких випадках потрібно рішення слідчого судді для проведення контролю за вчиненням злочину:

а) якщо при проведенні контролю за вчиненням злочину виникає необхідність тимчасового обмеження конституційних прав особи;

б) якщо застосовуються спеціальні технічні засоби, і виникає необхідність тимчасового обмеження конституційних прав особи;

в) якщо розпочато оперативне та кримінальне провадження;

г) якщо є клопотання керівника оперативного підрозділу узгоджене з керівником слідчого підрозділу та погодженого з прокурором.

45. Підстави для проведення виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації:

а) постанови слідчого, погодженої з керівником органу досудового розслідування, або постанови прокурора із збереженням у таємниці достовірних відомостей про особу;

б) клопотання керівника оперативного підрозділу, постанови слідчого, погодженої з керівником органу досудового розслідування, із збереженням у таємниці достовірних відомостей про особу;

в) клопотання керівника оперативного підрозділу, погодженої з керівником органу досудового розслідування, із збереженням у таємниці достовірних відомостей про особу;

г) постанови слідчого, погодженої з прокурором із збереженням у таємниці достовірних відомостей про особу;

46. Виконання спеціального завдання не може перевищувати:

а) шість місяців, а в разі необхідності строк його виконання продовжується слідчим за погодженням з керівником органу досудового розслідування або прокурором на строк, який не перевищує строку досудового розслідування;

б) дванадцять місяців, а в разі необхідності строк його виконання продовжується слідчим за погодженням з керівником органу досудового розслідування або прокурором на строк, який не перевищує строку досудового розслідування;

в) строк, який не перевищує строку досудового розслідування;

г) більше строків давності притягнення до кримінальної відповідальності чи строків давності виконання обвинувального вироку.

47. Чи застосовуються ідентифіковані (помічені) або несправжні (імітаційні) засоби під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій, і який порядок їх застосування:

а) за рішенням керівника органу досудового розслідування, прокурора під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій можуть бути використані заздалегідь ідентифіковані (помічені) або несправжні (імітаційні) засоби. З цією метою допускається виготовлення та використання спеціально виготовлених речей і документів, створення та використання спеціально утворених підприємств, установ, організацій;

б) за рішенням керівника оперативного підрозділу дій можуть бути використані заздалегідь ідентифіковані (помічені) або несправжні (імітаційні) засоби. З цією метою допускається виготовлення та використання спеціально виготовлених речей і документів, створення та використання спеціально утворених підприємств, установ, організацій.

в) під час проведення оперативно-розшукових заходів, негласних слідчих (розшукових) дій можуть бути використані заздалегідь ідентифіковані (помічені) або несправжні (імітаційні) засоби. З цією метою допускається виготовлення та використання спеціально виготовлених речей і документів, створення та використання спеціально утворених підприємств, установ, організацій. Використання заздалегідь ідентифікованих або несправжніх (імітаційних) засобів з іншою метою забороняється;

г) під час проведення оперативно-розшукових заходів, досудового розслідування тяжких або особливо тяжких злочинів можуть бути використані заздалегідь ідентифіковані (помічені) або несправжні (імітаційні) засоби, а також отримані відомості, речі і документи, які мають значення для досудового розслідування, особою, яка відповідно до закону виконує спеціальне завдання, беручи участь в організованій групі чи злочинній

організації, або є учасником зазначеної групи чи організації, який на конфіденційній основі співпрацює з органами досудового розслідування.

48. Негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження здійснюється на підставі:

- а) ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням прокурора, або за клопотанням слідчого, погодженого з прокурором;
- б) постанови слідчого, погодженого з прокурором;
- в) клопотання керівника оперативного підрозділу погодженого з керівником слідчого підрозділу і прокурором;
- г) доручення слідчого.

49. Кого забороняється залучати до конфіденційного співробітництва під час проведення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих дій:

- а) адвокатів, нотаріусів, медичних працівників, священнослужителів, журналістів, якщо таке співробітництво буде пов'язане з розкриттям конфіденційної інформації професійного характеру;
- б) осіб, професійна діяльність яких пов'язана зі збереженням професійної таємниці;
- в) депутатів, представників політичних партій, судів, прокурорів, працівників правоохоронних органів;
- г) осіб які не мають бажання співпрацювати з оперативними підрозділами.

50. Проведення негласних слідчих дій має право заборонити:

- а) слідчий суддя та прокурор;
- б) прокурор;
- в) начальник органу досудового розслідування та прокурор

51. Слідчий зобов'язаний повідомити щодо прийняття рішення та отримані результати:

- а) прокурора та захисника;
- б) прокурора та підозрюваного;
- в) прокурора та слідчого суддю;
- г) прокурора

52. Розгляд клопотання про проведення негласної слідчої (розшукової) дії здійснюється протягом:

- а) 24 годин;
- б) протягом 8 годин;
- в) протягом 6 годин;
- г) протягом 3 годин

53. Необхідність проведення негласної слідчої дії зобов'язаний доводити у суді:

- а) слідчий;
- б) прокурор;

- в) прокурор та захисник;
- г) слідчий, прокурор

54. Загальний строк, протягом якого може тривати проведення негласної слідчої (розшукової) дії з метою встановлення місцезнаходження особи, яка переховується від органів досудового розслідування:

- а) не може перевищувати максимальні строки досудового розслідування;
- б) до 12 місяців;
- в) до 18 місяців;
- г) до встановлення місцезнаходження розшукової особи

55. За обставин, якщо слідчий суддя постановить ухвалу про відмову в наданні дозволу на проведення негласної слідчої дії:

- а) отримана внаслідок такої негласної слідчої (розшукової) дії інформація не використовується у доказуванні;
- б) повинна бути знищена;
- в) отримана внаслідок такої слідчої (розшукової) дії інформація передається прокурору та використовується за його рішенням

56. Протокол за результатами негласних слідчих дій передається:

- а) слідчому і прокурору;
- б) прокурору;
- в) керівнику органу досудового розслідування

57. У випадку, якщо негласна слідча (розшукова) дія розпочата до постановлення ухвали слідчого судді, то обов'язок звернутися до слідчого судді з відповідним клопотанням виникає у таких суб'єктів:

- а) слідчого та прокурора;
- б) прокурора;
- в) відповідного керівника оперативного підрозділу

58. Якщо відпала необхідність у подальшому проведенні негласної слідчої (розшукової) дії то відповідне рішення про припинення приймає:

- а) слідчий за згодою прокурора;
- б) прокурор;
- в) особа, що виконує доручення або особисто слідчий

59. Посадова особа, що зобов'язана вжити заходів щодо збереження під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій речей і документів, які планує використовувати у кримінальному провадженні:

- а) слідчий;
- б) оперативний підрозділ, що виконував доручення щодо здійснення негласної слідчої (розшукової) дії;
- в) прокурор;
- г) режимно-секретні працівники

60. Відомості, речі та документи, отримані в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій, які прокурор не визнає необхідним для подальшого провадження досудового розслідування повинні:

- а) зберігатися в окремому томі кримінального провадження до розгляду справи у суді;
- б) невідкладно знищені;
- в) зберігаються до передачі кримінального провадження до суду

61. Спостереження за особою, річчю або місцем (візуальне спостереження) не може здійснюватись:

- а) слідчим;
- б) прокурором;
- в) оперативним працівником

62. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи не здійснюється на підставі постанови (Виберіть невірну відповідь):

- а) слідчого судді;
- б) прокурора;
- в) слідчого погодженої з керівником органу досудового розслідування

63. У процесі кримінального провадження та використання при цьому конфіденційного співробітництва слідчий не має права:

- а) залучати цих осіб до проведення негласних слідчих (розшукових) дій;
- б) залучати до проведення будь-якої слідчої (розшукової) дії;
- в) використовувати у доказуванні інформацію, отриману внаслідок конфіденційного співробітництва

64. Повноважень приймати рішення про проведення негласних слідчих (розшукових) дій не має (Вибрати неправильний варіант відповіді):

- а) прокурор;
- б) захисник;
- в) слідчий за погодженням з прокурором;
- г) слідчий суддя

65. Провадити негласні слідчі (розшукові) дії має право:

- а) слідчий та прокурор;
- б) слідчий, прокурор та за їх дорученням уповноважені оперативні підрозділи;
- в) слідчий, захисник;
- г) слідчий та за дорученням уповноважені оперативні підрозділи

66. Розгляд клопотання слідчим суддею про проведення негласної слідчої (розшукової) дії здійснюється за участю:

- а) прокурора;
- б) слідчого, прокурора;
- в) оперативного працівника, який подав клопотання;

г) особи, яка подала клопотання

67. Строк дії ухвали слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії не може перевищувати:

- а) місяця;
- б) двох місяців;
- в) десяти днів

68. Негласна слідча (розшукова) дія може бути розпочата до постановлення ухвали слідчого судді:

- а) за рішенням слідчого;
- б) за рішенням прокурора;
- в) за рішенням слідчого, узгодженого з прокурором;
- г) за попереднім усним повідомленням слідчого судді

69. За результатами проведення негласної слідчої (розшукової) дії складається:

- а) протокол (за необхідності) з додатками;
- б) висновок з додатками;
- в) протокол з грифом таємно з додатками (можливо)

70. Обов'язок повідомлення осіб, щодо яких проводилися негласні слідчі (розшукові) дії:

- а) у прокурора;
- б) у слідчого за дорученням прокурора, прокурора;
- в) у оперативного підрозділу, який його здійснював

71. У випадку отримання відмови в наданні дозволу на проведення негласної слідчої дії інформація, отримана внаслідок невідкладно розпочатої негласної слідчої дії повинна бути:

- а) передана прокурору у формі протоколу;
- б) зберігатися у слідчого, прокурора до завершення кримінального провадження;
- в) знищена

72. Постанова слідчого прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій не повинна містити (Виберіть невірну відповідь):

- а) початок, тривалість і мету негласної слідчої дії;
- б) тактичні прийоми її проведення;
- в) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;
- г) вказівку на вид негласної слідчої (розшукової) дії, що проводиться

73. Виготовлення копій протоколів при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій:

- а) дозволяється за згодою прокурора;
- б) не допускається;
- в) дозволяється за згодою слідчого судді

74. Протоколи щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій, фотознімки, інші результати, здобуті за допомогою застосування технічних засобів:

- а) можуть використовуватися в доказуванні;
- б) в обов'язковому порядку використовуються в доказуванні на тих самих підставах, що і результати інших слідчих (розшукових) дій;
- в) використовуються у доказуванні, якщо є клопотання певної сторони, учасника кримінального провадження

75. Об'єктами спостереження за особою, річчю або місцем не можуть бути:

- а) зв'язки особи, стосовно якої ведеться спостереження;
- б) помешкання об'єкта спостереження;
- в) певна річ у громадському місці

76. Контроль за вчиненням злочину не проводиться у формі (Виберіть невірну відповідь):

- а) оперативної закупки;
- б) слідчого експерименту;
- в) імітування обстановки злочину;
- г) порівняльного дослідження

77. Обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи не може здійснюватись:

- а) прокурором;
- б) слідчим;
- в) оперативним працівником за відповідним дорученням

6.Індивідуальні завдання

Написання курсових та дипломних робіт не передбачено навчальним планом.

7. Методи навчання та контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять і має на меті перевірку рівня знань здобувачів вищої освіти. Форми проведення поточного контролю – усне опитування (індивідуальне та фронтальне), вирішення практичних завдань, тестовий контроль, понятійні диктанти.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

8. Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю:

1. Поняття та завдання ОРД.
2. Історія ОРД.
3. Предмет ОРД ОВС.
4. Принципи ОРД.
5. Правова основа ОРД.

6. Правовідносини в ОРД.
7. Підстави для проведення ОРД.
8. Підрозділи, які її здійснюють ОРД.
9. Обов'язки та права підрозділів, які здійснюють ОРД.
10. Гарантії законності під час здійснення ОРД.
11. Загальна характеристика Закону Про ОРД.
12. Поняття та види негласних слідчих(розшукових) дій.
13. Підстави для проведення негласних слідчих(розшукових) дій.
14. Суб'єкти проведення негласних слідчих(розшукових) дій.
15. Прийняття рішення та процесуальні документи у процесі проведення негласних слідчих(розшукових) дій.
16. Використання матеріалів ОРД та негласних слідчих(розшукових) дій.
17. Сприяння здійсненню ОРД. Соціальний і правовий захист осіб, які залучаються до виконання завдань ОРД.
18. Нагляд за дотриманням законів під час проведення ОРД та негласних слідчих(розшукових) дій.
19. Засоби ОРД: поняття та загальна характеристика.
20. Система обліків, які використовуються в ОРД.
21. Види та порядок використання в ОРД оперативної техніки та інших технічних засобів.
22. Оперативне опитування. Поняття, суб'єкти проведення та документальне оформлення.
23. Оперативна установка як метод ОРД. Суб'єкти здійснення; об'єкти та документальне оформлення результатів.
24. Візуальне спостереження як оперативно-розшуковий захід та НСРД. Поняття, суб'єкти здійснення, об'єкти та документальне оформлення результатів.
25. Обстеження публічно недоступних місць як захід ОРД та НСРД. Поняття, організація проведення. Документальне оформлення його результатів.
26. Особистий пошук як метод ОРД. Сутність, суб'єкти та організація проведення. Документальне оформлення результатів.
27. Оперативний пошук як форма ОРД. Суб'єкти, об'єкти пошукової роботи.
28. Оперативно-розшукова профілактика як форма ОРД. Виявлення осіб, схильних до вчинення злочинів, і застосування до них оперативно-профілактичних заходів.
29. Поняття, зміст і соціальна необхідність оперативної розробки як форми ОРД.
30. Особливості використання матеріалів негласних слідчих(розшукових) дій у процесі доказування за кримінальним провадженням.
31. Невідкладний порядок(до ухвали слідчого судді) проведення негласних слідчих(розшукових) дій.

32. Підстави та порядок отримання дозволу на проведення негласних слідчих(розшукових) дій.
33. Порядок надання доручень на проведення негласної слідчої (розшукової) дії.
34. Повноваження оперативних працівників у процесі виконання доручення на проведення негласних слідчих(розшукових) дій.
35. Фіксація результатів негласних слідчих(розшукових) дій.
36. Порядок засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих(розшукових) дій.
37. Забезпечення права особи на інформацію щодо проведення стосовно неї негласних слідчих(розшукових) дій.
38. Засоби, що використовуються при проведенні негласних слідчих(розшукових) дій.
39. Порядок проведення контролю за вчиненням злочину як негласної слідчої(розшукової) дії.
40. Загальні положення втручання у приватне спілкування під час проведення негласних слідчих(розшукових) дій.
41. Заходи щодо захисту інформації, отриманої в результаті проведення негласних слідчих(розшукових) дій.
42. Вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих(розшукових) дій.
43. Розгляд клопотання про дозвіл на проведення негласних слідчих(розшукових) дій.
44. Поняття та класифікація оперативно-розшукових заходів.
45. Підстави та порядок проведення ОП ОВС оперативної закупки.
46. Взаємодії оперативних підрозділів національної поліції зі слідчими.
47. Форми контролю за здійсненням ОРД.
48. Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються з дозволу суду.
49. Оперативна комбінація.
50. Нагляд за додержанням законів під час проведення ОРД.
51. Оперативно-розшукова тактика.
52. Сприяння здійсненню ОРД.
53. Система першочергових ОРЗ та завдання, що вирішуються у процесі їх здійснення.
54. Дії працівників підрозділів ОВС під час огляду місця події та роботи над розкриттям злочину. Основні завдання, склад слідчо-оперативної групи.
55. Організація й тактика попередження, припинення та забезпечення розслідування умисних вбивств та тілесних ушкоджень.
56. Попередження та припинення статевих злочинів.
57. Організація і тактика протидії кримінальним правопорушенням у сфері наркообігу.

58. Організація і тактика протидії кримінальним правопорушенням, пов'язаним із торгівлею людьми .
59. Дотримання конспірації в оперативно-розшуковій діяльності та запобігання витоку інформації з оперативних підрозділів органів внутрішніх справ.
60. Оперативно-розшукові заходи з метою попередження та припинення втеч з УВП.
61. Нормативно-правове регулювання ОРД в УВП.
62. Взаємодія ОП УВП з органами досудового розслідування.
63. Роль та завдання ОРД у забезпеченні режиму УВП та профілактики злочинності.
64. Взаємодія оперативних підрозділів Нацполіції з ОП УВП.

7. Рейтингова система оцінювання результатів навчання

І семестр

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)									Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
60										
Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т. 4	Т. 5	Т. 6	Т. 7	Т. 8	Т. 9	Max 40 %	Max 100 %
5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100

II семестр

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)										Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
60											
Т. 10	Т. 11	Т. 12	Т. 13	Т. 14	Т. 15	Т. 16	Т. 17	Т. 18	Т. 19	Max 40 %	Max 100 %
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

8. Рекомендована література:

Основна

1. Бандурка О.М. Оперативно-розшукова діяльність. Частина 1: [Підручник]. – Харків / О.М. Бандурка // Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002. – 336 с.
2. Оперативно-розшукова діяльність: Навчальний посібник / Є.М. Моїсеєв, О.М. Джужа, Д.Й. Никифорчук та ін. / За редакцією професора О.М. Джужи. – К.: Правова єдність, 2009. – 310 с.
3. Алексєєв О.О., Весельський В.К., Пясковський В.В. Розслідування окремих видів злочинів : Навч. посіб.для студ ВНЗ // МВС України. НАВС. – Київ : ЦУЛ, 2013. – 277 с.
4. Криміналістика : Підручник для студ. юрид. спец. ВЗО. Доп. М-вом освіти і науки України // Нац. юрид. академія ім. Я. Мудрого; Ред.: В.Ю. Шепітько. – Київ: Ін-Юре, 2004. – 725 с.
5. Алексєєв О.О., Весельський В.К., Пясковський В.В. Розслідування окремих видів злочинів : Навч. посіб.для студ ВНЗ // МВС України. НАВС. – Київ : ЦУЛ, 2013. – 277 с.
6. Теория оперативно-розыскной деятельности: Учебник / Под ред. К.К. Горяинова, В.С. Овчинського, Г.К. Сенилова. – М.: ИНФА-М, 2008. – X., 832 с. – (Высшее образование).
7. Негласні слідчі (розшукові) дії. Курс лекцій. НАВС. Київ, 2013 – 125 с.
8. Оперативно-розшукова діяльність ОВС та негласні слідчі (розшукові) дії. Збірник окремих нормативно-правових актів). (упорядники Василюк В.І, Коряк В. В., Сливенко В. Р., Дерев'янко П. В., Лапко О.В., Петренко Р.В) К. : 2013. – 313 с.

Нормативно-правові джерела (зі змістом нормативно-правових актів

можна ознайомись на сайті www.zakon.rada.gov.ua):

9. Конституція України (Постатейний коментар, стаття 41). К.: Наукова думка. – 2006.
10. Кримінальний кодекс України прийнятий 5 квітня 2001 р. // Режим доступу: www.rada.gov.ua
11. Кримінальний процесуальний кодекс України прийнятий 13 квітня 2012 р. // Режим доступу: www.rada.gov.ua
12. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 року № 2135-ХІІ // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 22, ст. 303. // Режим доступу: www.rada.gov.ua
13. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 липня 2003 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2004. – № 3-4. – Ст. 21 (Зі змінами та доповненнями). // Режим доступу: www.rada.gov.ua
14. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України № 2713-15 від 23.06.2003 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2005. – № 30. – Ст. 409. (Зі змінами та доповненнями) . // Режим доступу: www.rada.gov.ua
15. Про Державну прикордонну службу України: Закон України № 661-IV від 03.04.2003 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 27. – Ст. 208. (Зі змінами та доповненнями). // Режим доступу: www.rada.gov.ua
16. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 16 – Ст. 93. (Зі змінами та доповненнями). // Режим доступу: www.rada.gov.ua
17. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48 – Ст. 650. (Зі змінами та доповненнями). // Режим доступу: www.rada.gov.ua
18. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : Закон України № 3782-ХІІ від 23.12.1993 // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11. – Ст. 51. // Режим доступу: www.rada.gov.ua
19. Про Національну поліцію : Закон України № 580-VIII від 02.07.2015 // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379 (Зі змінами та доповненнями). // Режим доступу: www.rada.gov.ua
20. Про Службу безпеки України: Закон України № 2229-ХІІ від 25.03.1992 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 27. – Ст. 382. (Зі змінами та доповненнями). // Режим доступу: www.rada.gov.ua
21. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 358. (Зі змінами та доповненнями). // Режим доступу: www.rada.gov.ua

22. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними: Закон України від 15 лютого 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 10. – Ст. 62. (Зі змінами та доповненнями). // Режим доступу: www.rada.gov.ua

23. Наказ від 16 листопада 2012 року N 114/1042/516/1199/936/1687/5 Генеральна Прокуратура України, Міністерство Внутрішніх Справ України, Служба Безпеки України, АДПС України, Міністерство фінансів України, Міністерство юстиції України «Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні». // Режим доступу: www.rada.gov.ua

Додаткова

1. Сервецький І.В. Науково-практичний коментар Закону України “Про оперативно-розшукову діяльність” (станом на 1 лютого 2002 р.) / За ред. Я.Ю. Кондратьєва. – 2-е вид. - К. – 2002. – 312 с.

2. Основы оперативно-розыскной деятельности: Учебник / Под ред. В.Б. Рушайло. Серия “Учебник для вузов. Специальная литература”. Изд. 2-е, испр. И доп. – СПб.: Издательство “Лань”, 2000. – 720 с.

3. Біленчук П.Д. Криміналістична тактика і методика розслідування окремих видів злочинів : Навч. посіб. для студ.ВНЗ // МАУП; П.Д. Біленчук, А.П. Гель, Г.С. Семаков. – Київ, 2007. – 510 с.

4. Гора І.В. Криміналістика : Навч. посіб. // І.В. Гора, А.В. Іщенко, В.А. Колесник. – К. : Вид. Паливода А.В., 2007. – 233 с.

5. Гора І.В., Колесник В.А. Криміналістика Ч.1. : Навч. посіб. // Мін-во освіти і науки України. Нац. акад. служб безпеки України. – Київ : Алерта, 2005. – 316 с.

6. Когутич І.І. Криміналістика : Курс лекцій. – Київ : Атіка, 2008. – 887 с.

7. Криміналістика (криміналістична техніка) : Курс лекцій // МАУП; П.Д. Біленчук, А.П. Гель, М.В. Салтевський, Г.С. Семаков. – Київ : МАУП, 2001. – 215 с.

8. Криміналістика : Мультимедійний підручник // В.І. Перкін, П.Д. Біленчук, В.К. Весельський та ін. – Київ, 2008.

9. Криміналістика : Навч. посіб. // Авт. кол. : Р.І. Благута, Р.І. Сибірина, В.М. Бараняк та ін.; за заг. ред. Є.В. Пряхіна. – Львів : ЛьвівДУВС, 2010. – 539 с.

10. Криміналістика : навч. посіб. // Мін. освіти і науки, молоді та спорту України, рекомєнд. Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ : Атіка, 2012. – 495 с.

11. Криміналістика : Підручник // Акад. права і соц. відносин, Міжгал. ін-т післядип. освіти, НАВСУ, Нац. юрид. акад. ім. Я.Мудрого; Ред.

П.Д. Біленчук, О.П. Дубовий, М.В. Салтевський, П.Ю. Тимошенко. – Київ : Атіка, 1998. – 416 с.

12. Криміналістика : Підручник // МОН України. Нац. юрид. академія ім. Я. Мудрого; За ред. В.Ю. Шепітька. – Харків : Право, 2008. – 462 с.

13. Криміналістика : Підручник // П.Д. Біленчук, В.К. Лисиченко, Н.І. Клименко та ін.; за ред. П.Д. Біленчука. – Київ: Атіка, 2001. – 543 с.

14. Криміналістика : Підручник для вищих навчальних закладів // Укр. правнича фундація; П.Д. Біленчук, В.В. Головач, М.В. Салтевський, О.І. Котляревський та ін. – Київ : Право, 1997. – 363 с.

15. Криміналістика : Підручник для студентів юридичних спеціальностей вузів // Нац. юрид. академія України ім. Я. Мудрого; За ред. В.Ю. Шепітька; Авт. кол.: В.М. Глібко, А.Л. Дудніков та ін. – Київ: Ін-Юре, 2001. – 682 с.

16. Криміналістика. Академічний курс : Підручник // Мін-во освіти і науки України. Акад. адвокатури України; Т.В. Варфоломеев, В.Г. Гончаренко, В.І. Бояров, С.В. Гончаренко, В.О. Попелюшко. – Київ : ЮрІнком Інтер, 2011. – 495 с.

17. Салтевський М.В. Криміналістика. У 2-х частинах. Ч. 2. : Підручник для студентів юридичних ВНЗ. – Харків : Консум, 2001. – 527 с. Алексєєв О.О., Весельський В.К., Пясковський В.В. Розслідування окремих видів злочинів : Навч. посіб. для студ ВНЗ // МВС України. НАВС. – Київ : ЦУЛ, 2013. – 277 с.

18. Весельський В.К., Пясковський В.В. Торгівля людьми в Україні (проблеми розслідування) : Навч. посіб. для ВНЗ – Київ : КНТ, 2007. – 266 с.

19. Кузьмічов В.С., Юсупов В.В. Алібі у розкритті злочинів : Навч. посіб. – Київ : КНТ, 2007. – 261 с.

20. Про затвердження Інструкції про порядок створення та організації діяльності слідчих груп та слідчо–оперативних груп. : Наказ МВС України від 20. 10. 2014 р. № 1107.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України - <http://www.rada.kiev.ua>
2. Вищий спеціалізований суд з розгляду цивільних та кримінальних справ – <http://scourt.gov.ua>
3. Головне управління державної служби України – <http://www.guds.gov.ua>
4. Єдиний державний реєстр судових рішень - <http://www.reyestr.court.gov.ua>
5. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
6. Міністерство внутрішніх справ України – <http://www.mvs.gov.ua>

7. Міністерство юстиції України –
<http://www.minjust.gov.ua>
8. Національна академія внутрішніх справ –
<http://www.naiu.kiev.ua>
9. Нормативні акти України –
<http://www.nau.kiev.ua>.
10. Електронна бібліотека юридичної літератури «Правознавець» –
www.pravoznavec.com.ua